

URADNI GLASNIK

OKRAJA KOPER

LETNIK II

KOPER, 22. MAJA 1964

ST. 9

V S E B I N A

OBJAVE SKUPŠČINE OKRAJA KOPER

— RESOLUCIJA o gospodarskem in družbenem razvoju
okraja Koper za leto 1964

OBJAVE SKUPŠČIN OBCIN

Občina Postojna
— STATUT občine Postojna

OBJAVE SKUPŠČINE OKRAJA KOPER

RESOLUCIJA

O GOSPODARSKEM IN DRUŽBENEM RAZVOJU OKRAJA KOPER ZA LETO 1964

Skupščina okraja Koper je na svoji seji dne 25. marca 1964 obravnavala gospodarski in družbeni razvoj v letu 1963 ter ugotovila:

Razgibana gospodarska aktivnost na vseh področjih, ki se je začela v drugi polovici leta 1962, se je nadaljevala in stopnjevala tudi v letu 1963. Doseženi so bili pomembni uspehi na vseh področjih gospodarstva, zlasti pa v industriji in kmetijski proizvodnji, v gradbeništvu in prometu, kakor tudi v nekaterih terciarnih gospodarskih dejavnostih.

Ugoden razvoj in uspešno izpolnjevanje nalog, ki so bile zastavljene z resolucijo o gospodarskem razvoju za leto 1963, pa se ne kaže samo v nenehni rasti proizvodnih sil, ampak tudi v kvalitetnih spremembah, ki nastajajo v proizvodnji in njeni strukturi, v proizvodni orientaciji, v investicijski politiki in razpolaganju z družbenimi sredstvi, v sistemu gospodarjenja, v skladnejšem gibanju produktivnosti, osebne potrošnje in standarda ter v nadaljnjem razvoju socialističnih družbenih odnosov.

Ta razvoj je v znatni meri odraz splošnih pogojev, ki so delovali in še delujejo v okviru celotnega gospodarstva in prihajajo do izraza v nadaljnjem uveljavljanju in izpopolnjevanju stimulativnih elementov gospodarskega sistema, predvsem načela delitve po delu. Nedvomno pa je bila eden najpomembnejših činiteljev za dosežene uspehe sistematična družbeno-politična aktivnost vseh subjektivnih sil, posebej pa še osnovnih nosilcev gospodarske aktivnosti — delovnih kolektivov.

Uspešen gospodarski razvoj je bil omogočen tudi z elastičnejšo kreditno politiko, z boljšo preskrbo z reprodukcijskim materialom, z nadaljnjim uvajanjem kooperacije in specializacije proizvodnih organizacij, s krepitvijo integracijskih procesov v vsem gospodarstvu, z nadaljnjim uveljavljanjem znanstveno-raziskovalnega dela v proizvodnji in z uspešnejšim vključevanjem v mednarodno menjavo. Pomemben pogoj za dosežene kvalitete spremembe v gospodarstvu je bil tudi napredek na področju dejavnosti družbenega standarda, kar je ustvarilo nekoliko skladnejše odnose v celotnem družbenem razvoju

kot so bili v preteklem obdobju. Kljub temu pa razvoj teh dejavnosti še vedno zaostaja za razvojem in potrebami gospodarstva in zavira naraščanje realnega življenjskega standarda prebivalstva.

Ugodna gospodarska gibanja v letu 1963 so spremljali tudi nekateri problemi in notranje neskladnosti v gospodarstvu, ki bi utegnili zavreti nadaljnji dinamični razvoj, če jih ne bi pravočasno odpravljali. Med te probleme nedvomno sodi slaba politika pri odkupu kmetijskih pridelkov, pomanjkljiva preskrba, zlasti z mesom, mesnimi in mlečnimi izdelki, neskladje med prometnimi zmogljivostmi in obsegom prometa v Luki, neustrezna organizacija trgovske mreže in slaba izbira blaga, zaostajanje storitvene dejavnosti za potrebami, neurejene razmere na področju gradbene dejavnosti in urbanizma in drugo. Poleg teh materialnih neskladnosti pa so ostala tudi določena zakonita nasprotja v družbenih odnosih; ne dovolj razčiščeni pogledi na vlogo neposrednega samoupravljanja in odgovornosti v sistemu socialistične demokracije, nasprotja med umskim in fizičnim delom, individualnim in družbenim interesom ter nasprotja med centralističnimi tendencami in težnjami po demokratizaciji.

Te pomanjkljivosti in neskladnosti bo treba v bodoče sproti odpravljati in s tem omogočiti, da se bodo pozitivne težnje v družbenem razvoju skladno pospešno razvijale tudi v naslednjem letu.

Na osnovi doseženih uspehov v preteklem letu in pozitivnih teženj razvoja skupščina okraja Koper zagotavlja, da obstajajo realni pogoji za krepitev proizvodnih sil, za dvig proizvodnje in produktivnosti, za nadaljnje izboljšanje življenjskega standarda prebivalstva ter za nadaljnji razvoj socialističnih družbenih odnosov. Skladno s smernicami zveznega in republiškega družbenega plana, vlogo, ki jo ima okraj, upoštevajoč stališča političnih in družbenih organizacij, posvetovanj z gospodarsko zbornico in občinami, razprav v svetih skupščine okraja Koper in na osnovi analiz Zavoda za plan, sprejema skupščina okraja Koper

RESOLUCIJO

O GOSPODARSKEM IN DRUŽBENEM RAZVOJU OKRAJA KOPER ZA LETO 1964

Na osnovi podanih materialnih in družbenih pogojev ter v skladu s smernicami zveznega in republiškega družbenega plana za leto 1964 bo gospodarski in družbeni razvoj okraja Koper temeljil predvsem na nadaljnjem povečanju proizvodnje in produktivnosti dela, na intenzivnejšem vključevanju v mednarodno menjavo, na skladnem razvoju gospodarstva in dejavnosti družbenega standarda, na skladnem odnosu med rastjo realnih osebnih dohodkov in rastjo produktivnosti dela ter na nadaljnji krepitvi socialističnih družbenih odnosov.

Postavljene cilje in naloge razvoja v letu 1964 naj bi dosegli ob nadaljnjem razvijanju neposrednega odločanja delovnih ljudi v delovnih organizacijah, v krajevnih in občinskih skupnostih, v celotni družbeni proizvodnji in delitvi. K razvoju družbenih odnosov in krepitvi vloge samoupravljanja bodo pripomogle tudi nadaljnje spremembe in izpopolnitve pogojev gospodarjenja z namenom, da se poveča materialna osnova samoupravljanja v kolektivih in družbenega upravljanja v komunalnem sistemu. Prav tako naj tudi statuti, ki jih bodo sprejele delovne organizacije v letu 1964, nadalje krepijo vlogo delovnih kolektivov v gospodarstvu in družbenem življenju, hkrati pa usmerjajo delovne organizacije v racionalno gospodarjenje, v modernizacijo proizvodnje in k razčiščevanju nekaterih problemov notranje delitve dohodka.

Glavno težišče razvoja v letu 1964 bo v nadaljnjem pospeševanju industrijske proizvodnje, na ustvarjanju pogojev za hitrejši razvoj prometa in turizma, kakor tudi na skladnem razvoju ostalih gospodarskih in negospodarskih dejavnosti.

Delovne organizacije naj posvetijo večjo skrb pripravi programov kratkoročnega in dolgoročnega razvoja. Pri tem naj si prizadevajo zlasti za kvalitetno planiranje razvoja organizacije proizvodnje, za uvajanje novih

delovnih metod in izboljšanje kvalitete izdelkov ter za učinkovitejšo proučevanje tržišča in spremljanje stroškov. V ta namen naj bi delovne organizacije izboljšale z raziskovalnimi institucijami in intenzivneje razvijale zlasti svoje razvojne službe, da bi tako na podlagi znanstvenih izsledkov ob modernih proizvodnih postopkih in sodobni organizaciji dela dosegle optimalne proizvodne učinke. To je še zlasti potrebno glede na postopni prehod na 42-urni delovni teden, ki bo lahko temeljil le na povečani produktivnosti dela in na racionalnejšem gospodarjenju.

I. CILJI IN NALOGE RAZVOJA

1. Na podlagi razpoložljivih in povečanih proizvodnih zmogljivosti, predvidenega razvoja proizvodnih sil in pretehtanih pogojev za preskrbo z reprodukcijskim materialom ter na podlagi možnosti za plasman proizvodov na notranjem trgu in za nadaljnje povečanje izvoza je mogoče pričakovati, da se bo v letu 1964 skupni obseg proizvodnje in uslug povečal približno za 11 %, v družbenem sektorju pa bi to povečanje znašalo približno 12 %. Če upoštevamo večje možne učinke nadaljnega izpopolnjevanja gospodarskega sistema in popolnejšo prilagoditev delovnih organizacij njegovemu delovanju, boljše izkoriščanje možnosti za povečanje izvoza ter hitrejšo odpravljanje objektivnih težav in subjektivnih slabosti, bi bilo mogoče doseči tudi boljše uspehe.

2. Z nadaljnjo modernizacijo proizvodnje, z boljšim izkoriščanjem vseh proizvodnih zmogljivosti in povečanjem produktivnosti za okrog 9 % bi bilo mogoče povečati industrijsko proizvodnjo približno za 17 %.

Razpoložljive zmogljivosti bi dopuščale še večji obseg proizvodnje, v kolikor bodo delovne organizacije posvetile večjo skrb razvijanju notranje organizacije: boljšemu izkoriščanju razpoložljivih sredstev, boljši organizaciji dela v proizvodnji, komercialni in ostalih službah, uvajanju druge in tretje izmene ter boljšemu izkoriščanju vseh ostalih notranjih rezerv. Konstruktivna prizadevanja v tej smeri pa bo treba tudi primerno stimulirati.

Problemi, kako racionalneje izkoristiti razpoložljiv delovni čas, se bodo z uvajanjem 42-urnega delovnega tedna še pomnožili, zato bo potrebno te probleme v delovnih organizacijah pravočasno, podrobno in temeljito proučiti ter poiskati primerne rešitve.

Stopnja izkoriščanja sredstev za delo še ni dosegla svoj optimum. Na področju racionalizacije izkoriščanja sredstev za delo je bilo sicer že dosti storjenega, vendar se v tem pogledu še ni dosegla raven razvitih držav, kar je spričo visokih stroškov za nabavo teh sredstev (še posebej, če se kupujejo v inozemstvu) in omejenih možnosti za pospešeno investiranje, še posebej zaskrbljujoče. Zato bo treba razvijati sistem kooperacije tako, da se bo reševal prvenstveno ta problem, istočasno pa z odkrivanjem vseh rezerv omogočilo uspešno poslovanje in pospešena proizvodnja tudi tam, kjer ne bo mogoče vlagati dodatnih sredstev za nakup nove opreme. Razvijanje sistema kooperacije mora voditi k nadaljnji specializaciji proizvodnje. Industrijska proizvodnja se mora čimprej in v čimvečji meri orientirati na proizvodnjo v velikih serijah, kjer je mogoče, pa preiti na masovno proizvodnjo, s katero se bo mogoče uspešno vključiti v mednarodno delitev dela.

Večje industrijske gospodarske organizacije — zlasti kovinske stroke — naj bi v svoji neposredni bližini ali v pasivnejših območjih okraja organizirale obrate spremljevalne industrije, katerim bi nudile potrebno tehnično pomoč, predvsem pa ustrezno tehnično dokumentacijo in usluge svojega strokovnega kadra. Medsebojne obveznosti pa bi bilo treba pogodbeno urediti tako, da bi ustrezale interesom obeh partnerjev, hkrati pa zagotovile ustanoviteljicam zanesljivo in pravočasno dobavo izdelkov, katere bi ti obrati proizvajali.

V interesu večje industrijske proizvodnje je treba urediti sedanje odnose med obrati in matičnimi podjetji. Pri bodočem ustanavljanju teh obratov pa zasledovati predvsem ekonomske prednosti.

V pogojih pomanjkanja strokovnih kadrov bi lahko bilo skupno izkoriščanje le-teh ena izmed oblik uspešne kooperacije. V ta namen naj bi se obstoječi zametki znanstveno raziskovalnega dela v posameznih delovnih organizacijah nadalje razvijali ter dosegli takšno stopnjo, da bi lahko služili večji skupini gospodarskih organizacij. S tako obliko znanstveno raziskovalnega dela bi se izognili dvotirnosti tega dela ter z združevanjem sredstev in z večjo koncentracijo strokovnega kadra nedvomno dosegli boljše uspehe.

Problem občasnega pomanjkanja reprodukcijskega materiala, ki zavira kontinuirano proizvodnjo, bo potrebno reševati z racionalnejšo nabavno politiko v delovnih organizacijah.

Stremeti moramo za tem, da padec industrijske proizvodnje v začetku leta zmanjšamo na minimum in da preprečimo vsa nihanja tokom leta.

Da bi zagotovili pospešen razvoj gospodarstva našega okraja, ki relativno zaostaja za republiškim, bo potrebno več vlagati v industrijsko proizvodnjo, ki naj še v večji meri prispeva k hitrejšemu družbenemu napredku.

Tempo odpiranja novih delovnih mest naj bo sinhroniziran s sproščanjem delovne sile pri socialistični preobrazbi kmetijske proizvodnje in naravnim prirastkom prebivalstva.

V ta namen bo potrebno temeljito proučiti pogoje in možnosti razvoja posameznih območij.

V letošnjem letu, ki je startno leto novega perspektivnega planskega razdobja, bo potrebno to delo še posebno skrbno in kritično opraviti, angažirati pri tem najboljše strokovnjake ter dati izdelane predloge v razpravo najširšemu krogu občanov.

3. Ob upoštevanju povprečnih vremenskih razmer in ugodne letine v preteklem letu pričakujemo, da se bo celotna kmetijska proizvodnja povečala za 5 %, družbeno organizirana pa za 19 %. Povečanje proizvodnje temelji predvsem na razširitvi obdelovalnih površin na družbenem sektorju ter na večanju hektarskih pridelkov v družbeno organizirani proizvodnji, kjer še niso izkoriščene vse možnosti, ki jih nudijo sodobni tehnološki postopki, računamo, da bodo dobra letina sena v preteklem letu ter sprejeti ekonomski ukrepi spodbudneje vplivali na proizvajalce in omogočili povečanje živinorejske proizvodnje. S stimulatивно odkupno ceno je treba zasebnega proizvajalca zainteresirati za večjo proizvodnjo mleka in za rejo večjega števila krav molznic.

Čimprej je potrebno določiti okoliše, kjer naj bi se širil družbeni sektor kmetijstva, zasebnim kmetovalcem na območjih, ki niso predvidena za družbeno proizvodnjo, pa je treba dati jasno in perspektivno usmeritev.

V družbenem sektorju kmetijstva je treba prvenstveno skrbeti za ureditev novo pridobljenih površin, njihovo vključitev v proizvodnjo ter dopolnitev že obstoječih objektov. Družbena posestva naj čimbolj specializirajo svojo proizvodnjo ob najboljšem izkoriščanju prirodnih in ekonomskih pogojev. Na družbenih kmetijskih posestvih in v kmetijskih združenjih je treba pospešeno reševati tudi vse ostale probleme, ki lahko zavirajo nadaljnji razvoj. Poleg stimulativnega nagrajevanja je treba intenzivneje reševati stanovanjske probleme kmetijskih delavcev ter poskrbeti za njihovo strokovno usposabljanje, skrbeti za boljše življenjske pogoje sezonskih delavcev, bolj ekonomično izkoriščati proizvajalna sredstva ter urediti notranje poslovanje, kar naj pripomore k povečanju produktivnosti.

Da bo pridobivanje zemljišč za družbeni sektor hitreje potekalo, je potrebno aktivirati delo okrajne in občinskih komisij za pridobivanje kmetijskih zemljišč, ki naj razčisti-jo probleme v zvezi z ustanovitvijo občinskih

skladov za pridobivanje zemljišč ter za ureditev problemov socialno ogroženih kmetov, katerih zemlja preide v družbeni sektor.

Vodnogospodarske skupnosti naj vskladijo svoje programe melioracij z interesi kmetijskih organizacij in poskrbijo za redna vzdrževalna dela na že obstoječih objektih.

Davčno politiko je treba čimprej vskladiti z boniteto zemljišč ter pri tem upoštevati davčno razbremenitev hribovitih predelov. Hkrati s povečanjem kmetijske proizvodnje v družbenem sektorju naj bi družbena posestva in kmetijske zadruge bolj kot doslej vključevale zasebne proizvajalce v pogodbeno sodelovanje in jih usmerjala v sodobno blagovno proizvodnjo, za katero obstajajo najugodnejši ekološki pogoji. V obalnem in spodnjevipavskem območju naj bi razvijali proizvodno sodelovanje predvsem za pridelovanje ranih vrtnin, v živinorejskih predelih pa naj bo težišče sodelovanja v reji telet za potrebe družbenih pitališč, vzreji plemenske živine za obnavljanje in večanje črede družbenih posestev ter pitanju živine.

Da bi čimbolj stabilizirali kmetijsko proizvodnjo, je potrebno zagotoviti proizvajalcem nemoteno prodajo, kar bo doseženo s tesnejšim poslovnim sodelovanjem med proizvajalci in preskrbovalnimi organizacijami ter predelovalno industrijo.

4. Glede na obstoječe stanje gozdov naj bi skupna sečnja znašala okrog 426 tisoč kubičnih metrov lesa, kar je za 4,3 % več kot v letu 1963. Sečnja iglavcev naj bi se nekoliko zmanjšala, povečala pa naj bi se sečnja listavcev.

Da bi kljub nižji blagovni proizvodnji zagotovili potrebam osnovnih potrošnikov lesa, naj gozdnogospodarske organizacije proizvodnjo gozdnih sortimentov čimbolj prilagodijo potrebam na tržišču, poskrbijo za čimbolj racionalno izkoriščanje lesne gmote ter usmerjajo hlodovino na bazenske žage.

Z zasebnimi proizvajalci naj gozdnogospodarske organizacije razvijajo razne oblike skupnega in dolgoročnega gospodarjenja, da bodo tako dani temelji za kvalitetnejšo in racionalnejšo gozdno proizvodnjo tudi v zasebnih gozdovih. Kooperacijske pogodbe naj postopoma prenehajo biti zgolj letni sporazumi o sečnji in naj se prilagodijo osnovnemu cilju podružabljanja. Pri tem naj občine nudijo pomoč in podporo gozdnogospodarskim organizacijam.

Glede na pomen gozdov za splošni gospodarski napredek je treba proizvodno sposobnost gozdov še nadalje pospeševati s sodobno nego, melioracijami in spopolnjevanjem. Še nadalje je treba posvečati vso skrb pogozdovanju in melioraciji krasa ter pogozdovanju zemljišč, ki jih kmetijstvo v goratih predelih opušta.

5. Obseg gradbenih del bo v letu 1964 predvidoma porasel za okoli 11,5 %. Upoštevajoč predvidene naložbe v gospodarstvo in družbeni standard ter pomanjkanje predvsem nekvalificirane delovne sile bo potrebno hitreje dopolnjevati in uvajati novo mehanizacijo in tako omogočiti hitrejšo povečanje produktivnosti dela in znižanje stroškov gradenj. Da bi pospešili uvajanje gradbene mehanizacije, se nakazuje potreba, da se tudi gradbenim podjetjem omogoči najemanje ustreznih kreditov iz bančnih in drugih sredstev.

Z racionalnejšo in ekonomičnejšo gradnjo bo potrebno izboljšati sodelovanje gradbene operative z industrijo gradbenega materiala pri izdelavi gradbenih elementov ter tako ustvariti pogoje za postopno industrializacijo gradbenih del; izdelavo montažnih elementov je treba pospeševati v okviru gradbene operative.

Hitreje bo treba razvijati deficitarne obratne obrate, ki dopolnjujejo gradbeno dejavnost.

Deficitarnost strokovnih kadrov v tej dejavnosti bo postopno treba odpravljati z vzgojo potrebnih profilov v že obstoječih strokovnih šolah in s smotrnejšo politiko stipendiranja visokošolskega kadra. Da bi se zmanj-

šala fluktuacija delovne sile, bo potrebno doseči skladnost med naraščajočo produktivnostjo in gibanjem osebnih dohodkov. Obenem pa bo treba vlagati več sredstev v objekte družbenega standarda in s tem ustvariti pogoje za načrtno reševanje problemov zaposlenih, predvsem sezonske delovne sile.

Gradnjo stanovanj za trg je treba še nadalje izpopolnjevati ter pospeševati tudi cenjejšo gradnjo, da bi tako zadovoljili potrošnike.

Da bi čimbolj izkoristili gradbene zmogljivosti, bodo morali investitorji poskrbeti za čim enakomernjšo razporeditev del skozi vse leto in s tem omogočiti boljše planiranje v gradbeni operativi, kar bo vplivalo tudi na pocenitev gradbenih del. Obseg gradbenih del bo treba vskladiti z razpoložljivimi sredstvi, kar bo pripomoglo k utrditvi finančne discipline pri prevzemanju in izvrševanju del.

Za uspešno stanovanjsko in komunalno graditev bo potrebno pospešeno pripravljati urbanistične načrte, s čimer se bodo kompleksneje reševale urbanistične zasnove. S tem bo odpravljena ena glavnih ovir za smotrnejšo gradnjo gospodarskih objektov in objektov družbenega standarda.

6. Neskladje med hitrim porastom proizvodnje, turističnega in tranzitnega prometa ter zaostalostjo prometnih kapacitet terja že v em letu nujne ukrepe, ki bi zagotovili skladnejši razvoj te panoge s splošnim razvojem gospodarstva.

Izredni porast prometa v koprski luki je preobremenil že itak slabo prometno povezavo obmorskega območja z zaledjem ter povzročil Luki velike težave zaradi njenih premajhnih kapacitet. Takšno stanje terja pospešeno gradnjo železnice Koper—Prešnica, razširitev luke in modernizacijo luških naprav ter usposobitev remontne delavnice za plovne objekte.

Za izboljšanje konkurenčne sposobnosti »Splošne plovbe« v mednarodnem pomorskem prometu bo potrebno postopoma nadomeščati dotrajane plovne objekte z novimi.

Tudi v ostalih prometnih dejavnostih je zastarelost prometnih sredstev in naprav že tolikšna, da zavira skladen razvoj gospodarstva. Zato bo treba prometne zmogljivosti pospešno modernizirati. Glede na predvideno rast proizvodnje, blagovne menjave ter povečanje tranzitnega in turističnega prometa je potrebno programe modernizacije prometnih zmogljivosti odločno razvijati.

V prometu bo potrebno izboljšati organizacijo dela ter izboljšati sodelovanje med prometnimi organizacijami in ostalim gospodarstvom. V panogi sami pa bo potrebno še bolj specializirati posamezne prometne gospodarske organizacije ter razvijati njihovo sodelovanje in podpirati ekonomsko upravičene integracijske procese, kjer se pojavljajo.

S kooperacijskimi pogodbami bi morala podjetja javnega cestnega prometa čimbolj angažirati proste zmogljivosti režijskega prometa gospodarskih organizacij, ki naj bi tako prispevale k zmanjševanju ozkih grl predvsem ob konicah, s tem bi tudi zagotovili racionalnejše izkoriščanje razpoložljivih vozil.

Spričo naraščanja turističnega prometa in števila domačih motornih vozil bodo morala cestna podjetja še bolj skrbeti za učinkovitejšo vzdrževanje cest in za zimsko službo.

7. Povečanje industrijske in kmetijske proizvodnje in kupne moči prebivalstva bodo vplivali na nadaljnji porast blagovnega prometa v trgovini. Da bi trgovina čimbolj uspešno posredovala med proizvodnjo in potrošnjo, jo je treba materialno in organizacijsko okrečiti. V tem letu bodo potrebna večja vlaganja za povečanje prodajnih zmogljivosti in modernizacijo trgovske mreže. Nadalje je treba krepiti vlogo trgovine na drobno ter izločevati posrednike v vseh tistih primerih, kjer to ugodno vpliva na znižanje stroškov posredovanja blaga. Nadaljevati je treba z reorganizacijo trgovine na drobno. Pri tem je treba pospeševati formiranje eko-

nomske močnih specializiranih trgovinskih organizacij, katerih poslovno območje ne bi bilo omejeno z lokalnimi mejami, da bi se omogočile razne monopolistične tendence in neupravičeno zviševanje cen.

Pospeševati je treba tudi ustanavljanje lastne mreže prodajnih proizvajalnih organizacij, saj to zagotavlja boljšo povezanost med proizvodnjo in potrošnjo.

Izboljšati je treba organizacijo poslovanja ter v večji meri uvajati sodobne načine postrežbe. V turistični sezoni je treba povečati prodajne zmogljivosti z različnimi oblikami prodaje (z ambulatno prodajo, stojnicami, sezonskimi prodajalnami) ter nadalje prilagajati čas poslovanja potrebam naraščajočega turističnega prometa. S primernimi oblikami organizacije prodaje je treba tudi v manjših krajih povečati ponudbo in izbiro blaga. Da se čimbolj poveča ponudba in izbira blaga, je treba v večji meri angažirati tudi trgovinske organizacije iz drugih predelov.

Trgovinske organizacije bodo morale v sodelovanju z gospodarsko zbornico in občani bolj skrbeti za izboljšanje strokovnosti zaposlenih v trgovini.

Izboljšati je treba organizacijo odkupa in prodaje kmetijskih pridelkov ter nadalje pospeševati neposredni nastop kmetijskih proizvajalcev na trgu, da bi se tako zagotovila pravočasna in cenena preskrba prebivalstva ter zadostilo potrebam turizma.

8. Ugodni pogoji in možnosti za razvoj turizma v okraju narekujejo pospeševanje te dejavnosti. Skrbeti bo treba predvsem za povečanje nastanitvenih zmogljivosti. Razpoložljiva sredstva je treba racionalno porabiti in jih vlagati zlasti skladno s potrebami inozemskega turizma. Predvsem bo potrebno povečati prenočitvene in druge turistične zmogljivosti v obalnem območju okraja, kjer je inozemski turizem močno razvit. Vzoredno s tem je treba pospeševati zimski turizem v Posočju in na Lokvah spričo ugodnih možnosti, ki jih nudi stalno naraščajoči dotok gostov iz maloobmejnega prometa. V večji meri je treba izkoristiti ugodne pogoje za izletniški, lovni in ribolovni turizem ter pospeševati obisk kraških jam.

Vso skrb bo potrebno posvetiti racionalnemu koriščenju vseh gostinskih in drugih turističnih zmogljivosti. V ta namen bo treba z ustrezno politiko cen in drugimi ukrepi omogočiti podaljšanje turistične sezone. Skrbeti bo treba za raznovrstno in kvalitetno ponudbo turističnih storitev ter za odpravljanje dosedanjih pomanjkljivosti. Da se čimbolj poveča devizni priliv iz turizma, je potrebno skladno pospeševati vse dejavnosti, ki so posredno vezane s turizmom. Posebno skrb je treba posvetiti zabavi in razvedrilu turistov, kar naj bo naloga gostinskih in drugih organizacij, ki delujejo v turizmu. Inozemski turizem je treba pospeševati tudi z dobro propagando in s konkurenčnimi cenami. Bolj je treba skrbeti tudi za urejenost izletišč in gostišč na podeželju, kar bo tudi prispevalo k povečanju priliva gostov iz maloobmejnega prometa. Z boljšim koriščenjem zmogljivosti počitniških domov je treba pospeševati domači turizem. Pri tem je potrebno tesnejše sodelovanje upravljalcev domov in družbenih organizacij, da se poiščejo najprimernejše oblike vključevanja počitniških domov v celotno turistično gospodarstvo. Za ustvarjanje boljših pogojev za dnevni, teden-ski in letni odhodi delovnega človeka morajo skrbeti vsi odgovorni činitelji, samoupravni organi in strokovne službe v delovnih organizacijah.

Za uspešnejši razvoj turizma bo treba še v večji meri vključevati zasebne sobe. S primerno davčno politiko bo treba stimulirati poslovanje zasebnih gostišč, da bodo nudila pestrejšo in kvalitetnejšo storitve; pospeševati pa je treba tudi odpiranje novih.

9. Predvideno povečanje gostinskega prometa je osnovano na porastu realne kupne moči prebivalstva in na predvidenem povečanju turističnega prometa.

Razvoj gostinstva je treba prilagoditi potrebam domačega in inozemskega turizma. Nove objekte je treba graditi v skladu s sodobnimi zahtevami turistov in jih usposobiti do sezone.

Gostinske organizacije bodo morale posvetiti vso skrb notranji organizaciji in racionalizaciji poslovanja ter si bodo morale nenehno prizadevati za izboljšanje postrežbe in kvalitete storitev ter za povečanje izbire le-teh.

Vzporedno s povečanjem nastanitvenih in restavracijskih zmogljivosti morajo gostinske organizacije skrbeti za izboljšanje kvalifikacijske strukture gostinskih delavcev. Posebno skrb bo treba posvetiti izbiri vodilnih kadrov ter izpopolnjevanju sistema nagrajevanja in štipendiranja.

10. Hiter razvoj turizma in ostalih gospodarskih dejavnosti ter naraščanje življenjske ravni prebivalstva narekujejo tudi hitrejši razvoj obrtne proizvodnje, predvsem pa storitev.

Bodoči razvoj te panoge bi moral sloneti predvsem na pospešeni modernizaciji proizvodnih zmogljivosti, na intenzivnem razvijanju integracije ter kooperacije med obrtnimi podjetji in ostalimi gospodarskimi panogami ter na nadaljnjem izboljšanju in vsklajevanju splošnih pogojev gospodarjenja.

Hiter tempo razvoja narekuje odpiranje novih obrtnih delavnic, predvsem servisov za popravilo raznih izdelkov trajnejše vrednosti in višje stopnje industrijske obdelave, ter na področju, kjer je koncentracija motornih prevoznih sredstev večja, odpiranje ustreznih mehaničnih delavnic in servisov. Najtežji problem, ki se pri tem pojavlja, je pomanjkanje visokokvalificiranih kadrov, ki jih bodo morala industrijska podjetja usposobiti za opravljanje lastnih servisnih uslug.

Da bi zaključna gradbena dela hitreje potekala in da bi bilo zagotovljeno vzdrževanje stanovanjskih in drugih gradbenih objektov, je potrebno obrtno gradbeno dejavnost specializirati. V ta namen bo potrebno doseči boljše sodelovanje med gradbenimi podjetji in obrtno gradbeno dejavnostjo.

Nadaljnji razvoj proizvodne obrti, ki že dobiva obeležje male industrije, naj se v bodoče usmerja v proizvodnjo izdelkov za široko potrošnjo, ki jih industrija ne proizvaja, so pa potrebni za povečanje izbire blaga na tržišču, in v proizvodnjo polizdelkov, ki so potrebni za finalizacijo velikoserijske proizvodnje. Razvoj tovrstne proizvodne obrti naj bi podpirala tudi industrija.

Gospodarska zbornica naj v sodelovanju z izvoznimi podjetji še nadalje pospešuje obrtno proizvodnjo za izvoz, predvsem pa izdelke domače obrti, po katerih je na zunanjem trgu veliko povpraševanje.

Občine naj v sodelovanju z gospodarsko zbornico in gospodarskimi organizacijami izdelajo programe razvoja obrti, pri čemer naj upoštevajo potrebe in možnosti ter tradicijo obstoječih obrtnih dejavnosti, ki naj se razvijajo v takšni meri, da bodo vršile svoje usluge tudi izven občine.

Novi zakonski predpisi bodo pozitivno vplivali tudi na razvoj zasebnih obrtnih delavnic. Ta sektor obrti naj bi se zlasti razvijal na podeželju in v krajih, kjer niso dani pogoji za razvijanje družbene obrti.

V letu 1964 bo treba še nadalje skrbeti za krepitev in razvoj podjetij, ki naj iščejo primernejše oblike poslovanja. V komunalnih podjetjih naj se še nadalje utrjuje delavsko samoupravljanje in razvija poslovanje po ekonomskih načelih.

V obmorskih mestih, kjer je kanalizacijsko omrežje zastarelo in nefunkcionalno in kjer nizke kapacitete vodovodov ne zadostujejo povečanim potrebam, še posebej s hitrim naraščanjem turizma, bo potrebno za reševanje teh problemov vlagati večja sredstva. Prav tako bo potrebno posvetiti vso skrb ureditvi naprav za prečiščevanje odpadnih voda, ki se doslej prosto stekajo v morje. Pereče je tudi vprašanje ureditve kanalizacije in čistilnih

naprav v Novi Gorici, kjer se odpadne vode stekajo po potoku Koren skozi mestno območje Gorice v Italiji, ki ga bo treba v najkrajšem času urediti.

Spričo obsežnih nalog na področju komunalne dejavnosti bo potrebno vključiti v to dejavnost tudi večje število strokovnih delavcev in jim omogočiti nabavo sodobne mehanizacije in opreme.

Za izboljšanje preskrbe z vodo, kanalizacije in drugih komunalnih naprav naj bi se namenilo več sredstev iz stanovanjskih in drugih skladov, hkrati pa naj bi pri reševanju teh problemov v večji meri sodelovale tudi gospodarske organizacije in banke.

II. ZAPOSLENOST IN PRODUKTIVNOST

Močno povečanje proizvodnje, zaposlenosti in produktivnosti v preteklem letu so pokazatelji nadaljnje kvantitativne in kvalitativne rasti našega gospodarstva. Spopolnjevanje gospodarskega sistema, novi pogoji za poslovanje in ustvarjanje dohodka so spodbujali delovne organizacije v gospodarstvu k racionalizaciji poslovanja, ekonomičnejši uporabi razpoložljivih sredstev ter smotrnejši zaposlitvi delovne sile. Izredne naloge v gradbeništvu, nadaljnji razvoj prometa (predvsem luškega), močno povečanje gostinskih kapacitet ter pritisk nove delovne sile z vasi, predvsem v industrijo in proizvodno obrt, kakor tudi aktiviranje novih kapacitet v teh dejavnostih pa so kljub tem tendencam, ki jih spodbuja nov gospodarski sistem, zahtevale tudi močnejše povečanje zaposlenosti in povzročile, da so bila planska predvidevanja znatno prekoračena. Tak porast zaposlenosti pa je spremljalo tudi ustrezno povečanje proizvodnje in produktivnosti.

Nadaljnja krepitev stimulativnih elementov gospodarskega sistema in utrjevanje organizacije neposrednega samoupravljanja bosta vedno bolj spodbujala k racionalnejši uporabi vseh faktorjev proizvodnje, predvsem pa k smotrnejšemu zaposlovanju delovne sile. Zaradi močnejšega delovanja vseh faktorjev je v letu 1964 pričakovati zmernejši porast zaposlenosti.

V skladu s predvidenim razvojem posameznih gospodarskih panog naj bi se nova delovna sila zaposlila predvsem v industriji in kmetijstvu, pa tudi v obrti, gostinstvu in trgovini. S povečanjem mehanizacije (zlasti v luki) pa ni pričakovati bistvenega povečanja zaposlenosti v prometu, medtem ko bi se s povečano uporabo mehanizacije zaposlenost v gradbeništvu in gozdarstvu celo zmanjšala za nekaj odstotkov. Zaposlenost v negospodarskih dejavnostih pa se po predvidevanjih ne bo bistveno povečala.

Pričakovati je, da bo padanje tempa zaposlovanja, ki ga narekujejo nedvomno pozitivne tendence v gospodarskem razvoju, povzročalo na drugi strani probleme, ki jih bo pritisk delovne sile z vasi in mladine iz osemletk (tiste, ki ne gre naprej v šole) še bolj zaostroval. Gospodarske organizacije naj skupno z zavodi za zaposlovanje z največjo pozornostjo rešujejo probleme odvišne delovne sile bodisi z odpiranjem novih delovnih mest, kakor tudi z uvajanjem druge in tretje izmene. Organi občinskih skupščin naj bi te probleme reševali z usmerjanjem delovne sile v terciarne gospodarske dejavnosti in v sodelovanju s komunami, ki jim primanjkuje delovne sile.

V skladu s predvidenim povečanjem proizvodnje in zaposlenosti naj bi produktivnost dela porasla za nekaj več kot 8%. To temelji na predvidevanjih, da bodo pogoji gospodarjenja v delovnih organizacijah še naprej vzpodbudno vplivali na racionalizacijo poslovanja in na ekonomičnejšo uporabo razpoložljivih sredstev, na sposobnosti delovnih organizacij za izboljševanje tehnične opremljenosti ter nadaljnje uvajanje znanstveno-raziskovalnega dela v proizvodnjo, kakor tudi na sposobnosti za kvalitetno izboljšanje

komercialne službe. Uporaba moderne agrotehnik v kmetijstvu, bolj ekonomično poslovanje ter skladen razvoj socialističnih odnosov so edina realna baza za povečanje produktivnosti v kmetijstvu.

Na povečanje produktivnosti dela pa bo vplivalo tudi nadaljnje izpopolnjevanje sistema delitve po delu in boljša organizacija dela v gospodarskih organizacijah in ustanovah. Poleg drugih faktorjev naj k temu pripomore tudi nadaljnje utrjevanje organizacije ekonomskih enot, ki naj bodo organizirane kot zaokrožena celota, tako da bodo zagotavljale in pospeševale tehnični in tehnološki napredek, v njih pa bi morali zagotoviti take materialne in medsebojne odnose, da bo mogoče oblikovati in razdeliti čisti dohodek v odvisnosti od rezultatov dela. Kadrovskega treba ojačati službe, ki delajo na vprašanih delitve dohodka in organizacije ekonomskih enot, da bodo sposobne študijsko in analitično spremljati ta gibanja. Z enako pozornostjo je treba razvijati tudi sistem delitve dohodka v družbenih službah in javni upravi.

Za realizacijo takšne politike zaposlovanja predvsem strokovnih kadrov, kot so jo predvidele naše gospodarske organizacije v letošnjem letu, bo potrebno uveljaviti bolj dosledno in načrtno politiko štipendiranja in uvajanja novih strokovnih kadrov na odgovarjajoča delovna mesta.

Ob graditvi novih gospodarskih objektov bo potrebno skrbeti za istočasno usposobitev potrebnih strokovnih kadrov in za skladno graditev objektov družbenega standarda, kar bo brez dvoma prispevalo k hitrejši aktivizaciji novih zmogljivosti. Dosedanje izkušnje namreč kažejo, da je velik del težav in nespehov posledica prav tega neskladja.

Organj samoupravljanja v vseh delovnih organizacijah naj čimprej izoblikujejo lastno kadrovskega politiko in postavijo solidne temelje dolgoročnemu programiranju vzgoje kadrov. Vzporedno s tem naj skrbijo za pravilno razvrstitev obstoječih strokovnjakov in za pravilno vrednotenje dela mlajših kadrov in žensk — strokovnjakov.

Preko prakse in drugih oblik naj povezujejo študente z okoljem, v katerem bo njihovo bodoče delovno mesto. Sistematično naj razvijajo razne oblike izrednega študija in kadrom, preizkušenim v praksi, omogočijo teoretično izpopolnjevanje. V okviru centrov za strokovno in družbeno-ekonomsko izobraževanje pa naj zgradijo lasten sistem usposabljanja za delovno mesto.

Glede na potrebe in obstoječe možnosti se v sedanjem obdobju postavlja zahteva po razvoju kadrovske-socialne službe, ki naj pripomore k realizaciji omenjenih nalog, poleg tega pa pripomore k humanizaciji medsebojnih odnosov in dobremu počutju delovnega človeka in s tem k večji delovni storilnosti.

Da bi se sprovedlo ustavno določilo o uvedbi 42-urnega delovnega tedna, je treba zagotoviti čim hitrejšo naraščanje produktivnosti dela. Tem ciljem je treba prilagoditi tudi investicijsko politiko in dati prednost tistim investicijam, ki v največji meri povečujejo produktivnost in tako prispevajo k hitrejšemu prehodu na skrajšan delovni čas. Da bi s predvidenim številom zaposlenih in ob uvedbi 42-urnega delovnega tedna dosegli predvidene učinke, bi se morala produktivnost dela znatno hitreje dvigati. Zaradi tega bo potrebno nadalje spopolnjevati tudi organizacijo dela in izboljšati strukturo zaposlenih.

V programih delovnih organizacij naj se postavijo konkretne naloge za izboljšanje organizacije dela, za boljše gospodarjenje, povečanje produktivnosti in s tem v zvezi tudi za povečanje osebnih dohodkov zaposlenih, zlasti najnižjih mesečnih osebnih dohodkov.

Se nadalje je treba raziskovalno dejavnost vključevati neposredno v proces rasti proizvodnje, da bo tako bolj vplivala na kvaliteto tehnoloških postopkov in na povečanje produktivnosti.

III. GOSPODARSKI ODNOSI Z INOZEMSTVOM

Naraščanje izvoza se bo nadaljevalo tudi v letu 1964. Glede na dosežene rezultate v dosedanem razvoju in na močno usmerjenost celotnega gospodarstva na območju koprškega okraja v izvoz (delež izvoza v družbenem bruto produktu celotnega gospodarstva znaša nad 20%) pa je pričakovati v letu 1964 nekoliko umerjenejšo dinamiko. Skupni izvoz blaga in storitev naj bi se povečal za okoli 18%, v tem naj bi se izvoz blaga povečal za 15,5%, medtem ko naj bi neblagovni devizni dohodki porasli za okoli 20%. S takšnimi gibanji, predvsem z nadaljnjo krepitvijo deviznega priliva iz turizma (za okoli 40%), delno pa tudi iz prometa (predvsem luke), se bo še nadalje spreminjala struktura izvoza z našega območja v korist neblagovnih deviznih dohodkov.

Za hitrejši gospodarski razvoj in za uspešnejše vključevanje v mednarodno menjavo naj bi gospodarske organizacije razvijale specialne analitične službe bodisi v podjetjih, združenjih ali pa v okviru gospodarske zbornice. Direktni nastop predvsem močnejših proizvajalnih podjetij na zunanem trgu bo brez dvoma pospešil razvijanje komercialne službe, ki bo bolje proučevala tuja tržišča, kakor tudi razvijanje specializacije in krepitve medsebojnega sodelovanja proizvajalcev blaga za izvoz.

Gospodarske organizacije bodo morale še nadalje bolj skrbeti za racionalno gospodarjenje in za znižanje stroškov, kakor tudi za uvajanje nove tehnologije in sodobne organizacije dela za proizvodnjo v velikih serijah, da si s tem zagotovijo uspešnejši nastop na zunanem trgu. Nadalje bo treba prilagajati proizvodnjo zahtevam zunanjega trga v pogledu sortimenta, cen in kvalitete, še posebej pa glede točnosti pri izpolnjevanju rokov. Trdnije odnose bo treba vzpostaviti tudi med (domaćimi) kooperanti, ki delajo za izvoz.

S povečanjem kapacitet v turizmu ter s skladnim razvojem ostalih terciarnih gospodarskih panog bodo ustvarjeni boljši pogoji za njegovo razvoj in za pospeševanje priliva deviznih sredstev iz inozemskega turizma.

Posebno pozornost je treba posvetiti menjavi v okviru maloobmejnih sporazumov, ker preko njih lažje prilagajamo zunanje-trgovinsko menjavo potrebam našega gospodarstva. Težiti je treba k povečanju izvoza finalnih izdelkov, poleg tega pa krepiti v okviru maloobmejnih sporazumov mednarodno ekonomsko in tehnično sodelovanje.

IV. INVESTICIJE

Dosežena stopnja gospodarskega in družbenega razvoja okraja in problemi, ki jih bo potrebno reševati z investicijskimi naložbami v letu 1964 narekujejo, da bo treba tudi v tem letu nadaljevati v glavnem investicijsko politiko iz leta 1963 ter tako zagotoviti nadaljnjo pospešno rast proizvodnje in storitev, povečanje produktivnosti dela in izvoza ter nadaljnje izboljšanje življenjske ravni prebivalstva. Poleg tega bo potrebno s povečanimi vlaganji v prometne objekte in sredstva omogočiti boljšo povezavo obalnega območja z zaledjem.

Skladno s politiko intenzivnega razvoja proizvodnje in storitev ter naporov za doseganje čimvečje učinkovitosti investicij je treba dati prednost dokončevanju začelih objektov in si prizadevati, da se pridobljene zmogljivosti čimprej aktivirajo, obenem pa v strukturi vlaganj zagotovi ustrezna sredstva za vzgojo potrebnih strokovnih kadrov.

Na podlagi razpoložljivih in predvidenih sredstev se pričakuje, da bodo znašale naložbe v osnovna sredstva v letu 1964 okoli 31,4 milijarde dinarjev. V tem okviru bi se glede na razporeditev sredstev in potreb po skladnem razvoju v glavnem ohranilo dose-

ženo razmerje med gospodarskimi in negospodarskimi investicijami.

Nekateri problemi v proizvodnji ter uresničevanje nalog in ciljev, ki jih nakazuje ta resolucija, terjajo, da se naložbe v osnovna sredstva na področju industrije usmerjajo zlasti v rekonstrukcijo in modernizacijo, kompletiranje in novogradnje takih zmogljivosti, ki omogočajo proizvodnjo v velikih serijah, boljše delitev dela in večje devizne učinke, hkrati pa pospešujejo proces specializacije in kooperacije v proizvodnji.

V kmetijstvu bo težišče investicijskih vlaganj predvsem na konsolidaciji in postopnem širjenju večjih kmetijskih posestev, ki razvijajo moderno in rentabilno proizvodnjo. Na tej osnovi se bodo sredstva usmerjala zlasti v pridobivanje in ureditev zemljišč za visoko in rentabilno proizvodnjo, v gradnjo rastlinjakov in toplih greh, v nadaljnje povečanje zmogljivosti na področju živinoreje in perutninarstva, v dovršitev objektov, ki so bili začeti že v preteklih letih ter v nakup potrebne kmetijske mehanizacije. Pri tem si je treba še nadalje prizadevati, da se z vlaganji omogoči povečanje izvoza ter izboljšanje preskrbe tržišča s tistimi pridelki, ki najbolj vplivajo na splošni dvig življenjskih stroškov.

Razpoložljiva investicijska sredstva v gospodarstvu se bodo usmerjala predvsem v gradnjo gozdnih komunikacij in v pogodovanje krasa, v gradbeništvu pa v nakup take gradbene mehanizacije, s katero bo mogoče čim bolj nadomestiti zlasti nekvalificirano delovno silo.

Problemi, ki jih bo treba reševati v letu 1964 na področju prometa, da se razpoložljiva sredstva usmerjajo predvsem v nadaljnjo izgradnjo kopske luke in njeno povezavo z zaledjem, v nadaljnjo izgradnjo ladij in povečanje voznega parka podjetij javnega cestnega prometa ter v rekonstrukcijo in modernizacijo nekaterih važnejših odsekov cest, ki bodo hkrati pripomogle k hitrejšemu naraščanju turističnega prometa na območju okraja.

V gostinstvu in turizmu so sredstva namenjena predvsem za nadaljevanje gradnje turističnih objektov ter za povečanje in modernizacijo restavracijskih in prenočitvenih zmogljivosti, od katerih je odvisen večji devizni učinek in večja rentabilnost naložb. Poleg tega bo treba del sredstev usmeriti tudi v ureditev komunalnih naprav in ostalih dopolnilnih objektov.

Osnovno vodilo, ki mu bodo podrejene naložbe v osnovna sredstva na področju trgovine, bo v usmerjanju razpoložljivih sredstev v take namene, ki bodo omogočili boljše založenost tržišča z živilskimi in drugimi izdelki ter boljše zadovoljevanje potreb po trgovinskih storitvah in s tem stabilnejše naraščanje blaginje prebivalstva. V skladu s tem so predvidena največja vlaganja za povečanje maloprodajnih zmogljivosti, predvsem samopostrežnih trgovin in blagovnic ter za modernizacijo vseh faz v blagovnem prometu.

Investicijska sredstva v obrti se bodo usmerjala pretežno v rekonstrukcijo obstoječih in gradnjo novih pekarn, v gradnjo avtomobilskih servisov ter v okrepitev storitvenih obrti.

V okviru negospodarskih investicij je treba dati v letu 1964 prednost stanovanjsko komunalni graditvi, hkrati pa omogočiti gradnjo nekaterih najpomembnejših objektov na področju kulturno-socialne dejavnosti, šol in bolnic, od katerih je v znatni meri odvisen tudi nadaljnji gospodarski razvoj.

Kljub znatnemu povečanju vlaganj za razvoj dejavnosti družbenega standarda še vedno odločno zastajamo za potrebami na tem področju. Vendar pa obstoječi proporciji v delitvi in narodni dohodek, ki ga ustvarjamo, ne zagotavljajo zadostnih sredstev komunam, ki so glavni nosilci razvoja teh dejavnosti. Brez dvoma pa bi bilo boljše izkoriščanje obstoječih rezerv ter povečanje produktivnosti kakor tudi smotrnejša uporaba sredstev, s katerimi razpolagajo delovne organizacije in

komune, lahko pripomogla k uspešnejšemu reševanju problemov na tem področju.

Spremembe v investicijski politiki in s tem v zvezi decentralizacija obveznosti na področju gospodarskih investicij povečujejo odgovornost neposrednih proizvajalcev pri sprejemanju investicijskih odločitev, obenem pa zahtevajo tudi povečano aktivnost komunalnih bank pri financiranju investicij. Naloga komunalnih bank bo poleg izvajanja splošne kreditne politike tudi aktivno sodelovanje pri združevanju sredstev v okviru programa Splošne gospodarske banke, da bi se na ta način realiziral letošnji program investicij.

Za povečanje svoje kreditne sposobnosti naj komunalne banke povečajo aktivnost tudi pri zbiranju hranilnih vlog, hkrati pa naj si prizadevajo, da se te vloge vežejo na čim daljši rok.

Da bi komunalne banke lahko uspešno opravile obstoječe naloge, jih bo treba organizacijsko in kadrovsko okrepiti, hkrati pa povečati prizadevanja vseh subjektivnih činiteljev, zlasti pa delovnih kolektivov, za združevanje prostih investicijskih sredstev v okviru poslovnih bank.

Naložbe v obratna sredstva iz bančnih sredstev je treba usmerjati tako, da se z njimi kar najbolj pospešuje prilagajanje proizvodnje potrebam domačega in tujega tržišča in zagotovi hitrejšo naraščanje zalog v trgovini na drobno. Hkrati pa naj banke vsklajujejo položaj tistih delovnih organizacij, pri katerih medsebojno kreditiranje nenehno narašča.

V investicijski dejavnosti je treba še nadalje in doslednje odstranjevati pomanjkljivosti, ki se pojavljajo zlasti zaradi slabo izdelanih in ekonomsko neutemeljenih investicijskih programov. Pri investicijskem programiranju proizvodnih objektov je treba v okviru materialnih možnosti upoštevati najsoodnejše rešitve, ki bodo istočasno omogočale tudi največjo racionalnost vlaganj in funkcionalnost objektov. V ta namen se je treba v večji meri posluževati različnih zunanjih institutov, birojev in raziskovalnih zavodov ter okrepiti znanstveno-raziskovalno delo v delovnih organizacijah. Poleg tega je treba pri programiranju gospodarskih objektov upoštevati tudi potrebe po skladnem reševanju problemov na področju družbenega standarda.

Pri izvajanju investicij je treba dosledneje upoštevati pogodbeno roke in zagotoviti, da se pridobljene zmogljivosti čimpreje aktivirajo. Pospešiti je treba tudi izdelavo regionalnih urbanističnih zasnov in pravočasno izvršiti vse priprave za investicijsko izgradnjo v naslednjih letih, da bi se tako izognili raznim pomanjkljivostim, podražitvam in prekoračitvam pri gradnji. V ta namen naj bi investicijski skladi in poslovne banke začasno kreditirali izdelavo projektov, investitorji pa bi pozneje te kredite vrnili iz ustreznega investicijskega posojila.

V. OSEBNA POTROŠNJA

V skladu s predvidenim razvojem gospodarstva, rastjo narodnega dohodka in povečanjem produktivnosti je pričakovati, da se bo realni obseg osebne potrošnje povečal za okoli 8 %.

Realni osebni dohodki zaposlenih v družbenem sektorju naj bi se povečali za okoli 8 do 9 %, kar je v skladu s povečanjem produktivnosti in povečanjem povprečnih osebnih dohodkov v negospodarskih dejavnostih, ki naj bi se gibali skladneje z osebnimi dohodki v gospodarstvu.

Skladno s predvidenim povečanjem proizvodnje v zasebnem sektorju kmetijstva in obrti naj bi se povečala tudi realna osebna potrošnja v tem sektorju.

Spremembe v sistemu financiranja socialnega zavarovanja so dale pozitivne rezultate, ki so omogočili, da se sredstva socialnega zavarovanja, posebno zdravstvenega zavarova-

nja, racionalneje trošijo in da se ustvarjajo pogoji za nadaljnje izboljševanje varstva zavarovancev.

Delovne organizacije in samoupravni organi socialnega zavarovanja naj v letu 1964 še nadalje razvijajo te pozitivne težnje, da bo prišel v popolnejši meri do izraza interes vseh faktorjev, ki so udeleženi pri izvajanju zavarovanja, kar naj bi vplivalo na racionalnejšo uporabo sredstev, pripomoglo k stabilizaciji skladov in k boljšemu varstvu zavarovancev.

Prejemki odsocialnega zavarovanja se bodo v letu 1964 predvidoma povečali za okoli 8 %, v tem naj bi se povečali izdatki zavodov socialnega zavarovanja za pokojnine in invalidnine za okoli 7 %, izdatki za zdravstveno zavarovanje pa za okoli 14 %, pri izdatkih za stroške dodatke pa se ne pričakuje bistvenega povečanja.

Pričakovati je tudi nadaljnji porast potrošniških posojil, kar bo vplivalo tudi na povečanje skupne osebne potrošnje.

Za skladen razvoj proizvodnje in osebne potrošnje bo treba upoštevati predvsem tale načela:

- delovne organizacije naj poskrbijo, da bodo za osebne dohodke in skupno porabo delavcev izločena sredstva odvisna od dosežene produktivnosti dela in poslovnega uspeha. Pri presojanju uspehov gospodarjenja naj delovne organizacije uporabljajo enotne pokazatelje poslovnega uspeha, tiste, ki izhajajo iz sporazuma med Zveznim sekretariatom za delo, Centralnim svetom zvezd sindikatov Jugoslavije in Zvezno gospodarsko zbornico;
- še nadalje bo potrebno proučevati in spopolnjevati sistem delitve osebnih dohodkov po delu tako v gospodarstvu kakor tudi v ostalih dejavnostih in službah;

- v letu 1964 si je treba še nadalje prizadevati za povečanje produktivnosti in stremeti za tem, da se z ekonomskimi in drugimi ukrepi povečajo najnižji osebni dohodki zaposlenih, najmanj na 25.000 dinarjev za polni delovni čas;

- skrbeti bo treba za primernejše nagrajevanje strokovnih kadrov in intelektualnega dela;

- zaradi močnega nihanja cen je treba čimprej ustanoviti medobčinske službe družbene kontrole cen, ki naj bi spremljala gibanje cen in ugotavljale vzroke njihovih premikov. Na osnovi teh ugotovitev pa naj bi občinske skupščine formirale svojo politiko do vsega, kar vpliva na cene.

Obenem z izvajanjem teh načel pa bi morali poskrbeti za enakomernejšo kmetijsko proizvodnjo in boljšo organizacijo odkupa tržnih presežkov kmetijskih pridelkov. Skrbeti bo treba za hitrejši razvoj storitvene obrti, obratov družbene prehrane in servisov za pomoč gospodinjstvom. Vse to bo stabilnejša osnova za nadaljnje naraščanje realne osebne potrošnje.

VI. DRUŽBENI STANDARD IN DRUŽBENE SLUŽBE

Družbeni standard in družbene službe močno vplivajo posredno in neposredno na vse družbeno življenje. Da bi zagotovili hitrejši in skladnejši splošni napredek, jim bo treba posvetiti večjo skrb kot doslej. Skladno z razvojem gospodarstva, naraščanjem prebivalstva in z vedno večjimi zahtevami bo potrebno povečati in smotrnejše vlagati sredstva za stanovanjsko in komunalno graditev, za izboljšanje materialnih in kadrovskih razmer na področju vseh stopenj šolstva, kulturno prosvetnih dejavnosti, zdravstva in socialnega varstva, kakor tudi telesne kulture in športa.

Stanovanjsko graditev bo treba pospeševati in povečati ekonomičnost graditve predvsem z večjo gradnjo stanovanj za trg. Na večji obseg stanovanjske graditve bodo vplivala tudi povečana sredstva soudeležbe državljanov in razširitev kreditiranja stanovanjske graditve iz bančnih sredstev. Predvideva

se, da bo v letu 1964 možno dograditi okoli 1.300 stanovanj.

Pri stanovanjski izgradnji naj komune in vsi investitorji v komunah, stanovanjski skladi in gospodarske organizacije iščejo vse možnosti za pocenitev gradnje stanovanj in s koncentracijo finančnih sredstev omogočijo njeno dolgoročno planiranje. V večji meri kot doslej bo potrebno vsklajevati strukturo stanovanj s potrebami in s plačilno sposobnostjo stanovalcev. Ob upoštevanju materialnih možnosti bo potrebno hitreje reševati stanovanjske probleme delavcev v gostinstvu, kmetijstvu in družbenih službah.

Na področju projektiranja in urbanizma bo potrebno z različnimi oblikami (razstave, tisk, radio, zbori občanov, javne razprave in podobno) zagotoviti sodelovanje najširšega kroga občanov, upoštevati konstruktivne predloge, mnenja in kritike, se tako izogniti raznim nepravilnostim ter zagotoviti demokratičen razvoj tudi na tem področju. V letu 1964 bo treba izdelati regionalne urbanistične načrte za vplivna območja (obalno območje in Posočje) in s tem omogočiti pripravo urbanističnih predpisov o vplivnih območjih. Komunalne organizacije naj se pri urejanju komunalnih objektov in naprav čimbolj prilagajajo urbanističnim planom, pri čemer naj upoštevajo potrebe občanov in politiko komun pri prostorskem razmeščanju proizvodnih in drugih kapacitet.

K boljšemu gospodarjenju v obstoječem stanovanjskem fondu družbenega sektorja naj pripomore tudi ustanavljanje in krepitev organizacij za vzdrževanje in obnovo stanovanjskih hiš.

Položaj šolstva je treba urediti in izboljšati, vzgojni in izobraževalni sistem pa prilagoditi potrebam.

Za investicije v šolstvo je v letu 1964 namenjenih okoli 900 milijonov dinarjev, s čimer naj bi se dokončale že začete gradnje, adaptirale nekatere šole in začele graditi nove

Postopoma bo treba izboljšati mrežo osnovnih šol in omogočiti mladini šolanje na popolnih osnovnih šolah. Samostojne nerazvite osnovne šole je potrebno postopoma odpravljati in jih vezati na razvite ali pa učence prevažati na popolne osnovne šole (osemletke). Začeti bo treba prehajati na pouk v eni izmeni, za kar pa bo potrebno intenzivneje kot doslej nadaljevati z investiranjem, predvsem v mestih, industrijskih in drugih središčih.

Z gradnjo šole za učence italijanske narodnosti v Kopru bo rešeno vprašanje šolskega prostora za učence in dijake šol z italijanskim učnim jezikom.

V posebnem šolstvu bo treba urediti vprašanje ustanoviteljstva za tiste ustanove, ki presegaajo pomen občine ali okraja in omogočiti njihov razvoj, da bodo mogle povečati sprejem razvojno prizadetih otrok.

Jačati bo treba sklad za šolstvo pri gospodarski zbornici, ki financira strokovno šolstvo, katerega ustanovitelj je gospodarska zbornica, soustanovitelji pa so vse občinske skupščine okraja Koper. V ta namen naj gospodarske organizacije dodelijo temu skladu 1,2% sredstev na izplačane bruto osebne dohodke, ki jih lahko obračunajo v breme poslovnih stroškov, občinske skupščine pa najmanj tolikšna sredstva kot so jih ali same, ali pa njihovi skladi za šolstvo, dodelile tem šolam v letu 1963.

Postopno z ukinjanjem učiteljskih bo potrebno absolventom ostalih šol omogočiti in zagotoviti vpis na pedagoško akademijo ter s tem reševati problem pomanjkanja predmetnih učiteljev za višjo stopnjo osnovnih šol.

Občinske skupščine morajo čimprej urediti razmere na gimnazijah, da bodo izpolnile pogoje za verifikacijo. Kapaciteto gimnazij pa bo potrebno povečati že v letu 1964, ko ne bo več vpisa na učiteljska.

Urediti bo treba sistem financiranja šolstva. Osnovne potrebe šolstva naj se pravilo-

ma financirajo iz rednih proračunskih sredstev. Doseči pa bo treba tudi večje in tesnejše sodelovanje in boljše sporazumevanje med občinami.

Težiti je treba za tem, da se dosledno uveljavi ustavno načelo o enakih pravicah do izobrazbe vseh občanov in s primernimi ukrepi odpraviti razlike v pogojih in možnostih izobraževanja med občani razvitih in manj razvitih komun.

Zlasti je problematično financiranje investicij v šolstvo, pri čemer bo treba doseči večje sodelovanje in iskati ustrezne rešitve tudi v okviru širše družbene skupnosti.

Skladno z razvojem materialnih sil je potrebno začeti odpravljati dosedanja neskladja in ustvarjati materialne pogoje za nemoteno delo kulturnih ustanov in za pospeševanje kulturne dejavnosti. Odpravljanje teh nesorazmerij je nujno, da ne bi negativno vplivala na razvoj gospodarstva in družbenih odnosov. Skrb za oblikovanje splošne in enotne kulturne politike naj postane sestavni del programa ne samo kulturnih delavcev in ustanov, ampak tudi organov družbenega upravljanja, družbeno-političnih organizacij, predstavniških organov in slehernega občana.

Občinske skupščine naj zagotovijo vsaj najnujnejša sredstva za nemoteno delo kulturnih in fizkulturnih ustanov.

Spomeniško varstvo je treba vskladiti s predpisi, ustanoviti ustrezne zavode in jih financirati tako, da bodo mogli v redu izvrševati svoje naloge.

Da bi zagotovili skladen razvoj zdravstvene službe in zdravstvenega varstva prebivalstva z razvojem gospodarstva, bo potrebno nadalje razvijati omrežje zdravstvenih zavodov.

V desetletnih razpravah se je dokončno izoblikoval enoten koncept izgradnje dveh zdravstveno-bolnišničnih centrov, bolnice Gorica in bolnice Koper, ki ga bo treba začeti v letu 1964 realizirati.

Poleg tega pa bo treba poiskati tudi možnosti in sredstva za ureditev najbolj perečih problemov s področja osnovne zdravstvene mreže, predvsem za graditev zdravstvenega doma v Ilirski Bistrici.

Da bi zagotovili pogoje za izgradnjo bolnic v Kopru in v Sempetru pri Gorici, kakor tudi za gradnjo doma v Ilirski Bistrici, je potrebno zbrati vsa možna sredstva iz lokalnih virov in sredstva poslovnih bank.

Skupščine komunalnih skupnosti socialnega zavarovanja v okraju Koper naj bi del presežkov dohodkov nad izdatki skladov zdravstvenega zavarovanja namenile za gradnjo omenjenih bolnic v obliki bančnih posojil.

Poleg tega bo potrebno v vseh stacionarnih zavodih še nadalje izpopolnjevati opremo, instrumentarij in aparature, da bi se tako skladno z razvojem in odkritjem medicinske znanosti izboljševale metode diagnostike in terapije.

Okrepiti je treba dejavnost preventivne zdravstvene službe in zagotoviti v te namene tudi potrebna finančna sredstva.

Ker je še vedno zelo veliko pomanjkanje zobnih terapevtov, je potrebno, da zdravstveni centri v sodelovanju z zdravstvenimi zavodi, občinskimi skupščinami in delovnimi organizacijami skupno programirajo potrebe po tem kadru ter vodijo ustrezno politiko štipendiranja.

Razvoj komunalnega sistema in težnja za zadovoljevanjem vsestranskih potreb občanov narokujeta pomembne naloge službam socialnega varstva. Občine naj nadalje razvijajo socialne centre, ki naj bi kot strokovni organi zasledovali in proučevali socialno problematiko, ugotavljali vzroke ter predlagali občinskimi skupščinam ustrezne rešitve. Zlasti je potrebno ustanoviti tak center tudi za obalne občine.

Reševanje socialnih problemov naj temelji na enotnih občinskih programih, ki bodo izvirali iz potreb in programov krajevnih skup-

nosti, gospodarskih in družbenih organizacij ter predlogov socialnih, prosvetnih in zdravstvenih služb, hkrati pa upoštevali materialne možnosti posamezne komune. Gospodarske organizacije in zavodi naj s pomočjo svojih socialno-kadrovskih služb in v sodelovanju s socialnimi centri odločneje urejajo življenjske in socialne probleme zaposlenih in njihovih svojcev.

Skrbneje in z večjim razumevanjem bo treba reševati socialne probleme borcev in invalidov NOB ter jim v sodelovanju z družbenimi organi omogočiti boljše pogoje dela in življenja.

Glavna prizadevanja vseh organov naj bodo usmerjena v smotrno in varčno trošenje sredstev socialnega zavarovanja, da bi se gibanje potrošnje v socialnem zavarovanju vskladilo z gibanjem narodnega dohodka in da bi se nenehno izboljševala strokovna služba zavodov za socialno zavarovanje v smeri dosledne zakonitosti v priznavanju pravic zavarovanim osebam.

VII. SMERNICE ZA UPORABO SREDSTEV OKRAJNIH SKLADOV

Da bi se uresničile osnovne naloge, ki so predvidene v tej resoluciji, naj se pri uporabi sredstev iz okrajnih skladov še nadalje uveljavlja usmerjalna vloga okraja. Zato naj skladi na področju gospodarstva pospešujejo tiste naložbe, ki bodo omogočile hitro povečanje proizvodnje z uporabo sodobnih proizvodnih sredstev in moderne tehnologije, povečanje produktivnosti dela in povečanje izvoza, ali pa bodo prispevale k zboljšanju preskrbe domačega tržišča.

Sredstva ostalih skladov naj se usmerijo na reševanje najvažnejših problemov na področju zdravstvene dejavnosti ter drugih služb, ki so skupnega pomena za celotno območje okraja.

V ta namen naj upravni odbori skrbijo za čimbolj smotrno uporabo sredstev skladov, zato naj sredstva razporejajo na podlagi letnih programov v skladu z dolgoročnimi usmeritvami. Sprotne odločitve pa morajo temeljiti na dobro proučenih analizah.

Okrajni skladi bodo glede na naloge in smotre gospodarskega razvoja okraja usmerjali svoja sredstva zlasti v tele namene:

1. da bi se sredstva okrajnega investicijskega sklada čimbolj smotrno vključila in pospeševala gospodarski in družbeni razvoj okraja, se bodo prenesle v poslovne banke; sredstva okrajnega investicijskega sklada bodo poslovne banke v glavnem porabile za že odobrena posojila in druge obveznosti. Nova posojila naj se odobravajo zlasti za udeležbe pri kreditiranju pomembnejših objektov na področju kmetijstva, prometa in turizma ter za izdelavo programov in načrtov tistim investitorjem, ki nimajo dovolj lastnih sredstev.

Sredstva okrajnega investicijskega sklada, ki so namenjena za obratna sredstva, bodo poslovne banke uporabile za že odobrena posojila. Nova posojila pa naj se odobravajo gospodarskim organizacijam, izjemoma tudi zavodom, po načelih smotrne gospodarjenja.

2. cestni sklad bo usmerjal razpoložljiva sredstva predvsem za udeležbe k sredstvom republiškega cestnega sklada pri financiranju rekonstrukcij in modernizacij važnejših cest ter za redno vzdrževanje cest tretjega reda.

Sklad naj si z ustreznimi dogovori zagotovi, da bodo v najkrajšem času usposobljene ceste z najmočnejšim turističnim prometom;

3. sredstva sklada za negospodarske investicije se bodo uporabila zlasti za investicije na področju šolstva in zdravstva ter za udeležbo pri financiranju graditve stanovanj za uslužbenke okrajnih organov;

4. okrajni gasilski sklad bo porabil razpoložljiva sredstva za nabavo sodobnejše opreme in za požarno varnost.

VIII. KONCNE DOLOCBE

Skupščina okraja Koper priporoča občinskim skupščinam, delovnim organizacijam, gospodarski zbornici, samoupravnim organom in drugim organizacijam, da pripomorejo k uresničitvi smernic in ciljev gospodarskega in družbenega razvoja ter razvoja družbenega standarda in osebne potrošnje, ki jih vsebuje ta resolucija.

Občinski družbeni plani naj bodo vsklaje-

ni s smernicami te resolucije. Zato naj s strukturo naložb in drugimi ukrepi za razvoj gospodarstva, družbenega standarda in osebne potrošnje prispevajo k uresničitvi nalog in predvidevanj te resolucije.

Delovne organizacije naj vskladijo svoje programe s smernicami te resolucije kakor tudi s cilji in nalogami občinskih družbenih planov. Gospodarska zbornica naj v skladu s svojimi nalogami izdela operativni program za uspešno izvajanje smernic te resolucije.

Skupščina okraja Koper naroča svojim organom, da spremljajo gospodarski in družbeni razvoj, ju analizirajo ter občasno poročajo okrajni skupščini in jo opozarjajo na morebitne neskladnosti, ki bi se pojavile.

Št. 30-5/64.

Koper, 25. marca 1964.

Predsednik
Jože Eržen, I. r.

OBJAVE SKUPŠČIN OBČIN

STATUT OBČINE POSTOJNA

Na podlagi 98. člena ustave Socialistične federativne republike Jugoslavije in 94. člena ustave Socialistične republike Slovenije je skupščina občine Postojna na skupni seji občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti dne 31. marca 1964 sprejela

STATUT

OBČINE POSTOJNA

UVOD

1. Značilnost novega ustavnega sistema in zato tudi tega statuta je v določitvi in vskladitvi odnosov med samoupravnimi organi in organizacijami v občini.

Pod pojmom občina razumemo poleg pravice in dolžnosti občinske skupščine in njenih organov tudi pravice in dolžnosti vseh samoupravnih organov, organizacij in občanov.

V statutu so zlasti konkretizirana ustavna načela družbenih odnosov v skladu s potrebnimi in pogoji nadaljnjega razvoja občine.

Delovne in druge organizacije pa bodo morale s svojimi statuti še določneje izraziti pomen in obseg razvoja posameznih delovnih organizacij in pri tem dosledno upoštevati načela samostojnosti in samoupravnosti delovnih skupnosti.

2. Določila statuta o družbeno-ekonomskih odnosih so izraz sedanje stopnje razvitosti delovnih sredstev, družbene zavesti ter strokovne in delovne usposobljenosti občanov.

Občina bo pri programiranju razvoja dajala delovnim organizacijam vsestransko pomoč ob upoštevanju njihove samoupravnosti in samostojnosti. Občina bo usmerjala razvoj proizvajalnih sredstev s kreditno politiko in strokovno pomočjo, delovne organizacije pa bodo morale zagotavljati vse pogoje za optimalno izkoriščanje proizvajalnih kapacitet in doseganje čimboljših rezultatov družbenega dela

Glede na sedanjo ekonomsko strukturo občine bo pri nadaljnjem razvijanju produkcijskih sil potrebno zlasti paziti na razvoj lesno predelovalne, kovinsko-plastične in mesno predelovalne industrije. Pri programiranju razvoja teh treh vej industrije bo treba zagotoviti vse pogoje za nadaljnji razvoj.

Glede na dane naravne pogoje in glede na to, da je območje občine Postojna središče kraškega turizma, bo potrebno še bolj intenzivno razvijati prehodni in stacionirani turizem. Urediti in funkcionalno izpopolnjevati bo treba vse turistične objekte na območju občine, ki bodo pripomogli k nadaljnjemu razvoju in pospeševanju turizma. Posebno skrb bo treba posvetiti razvoju družbenega sektorja, istočasno pa upoštevati vsako zasebno iniciativo zlasti na področju gostinstva, turizma, obrti in drugih dejavnosti.

Zaradi naraščanja potreb prebivalstva in turizma bo treba pospešiti razvoj trgovskega

in gostinskega omrežja ter drugih storitvenih dejavnosti, zlasti v večjih centrih in naseljih občine.

Družbeno kmetijsko proizvodnjo bo treba razvijati predvsem v živinoreji, perutninarstvu, sadjarstvu in proizvodnji krmskih rastlin, obenem pa uveljavljati socialistične družbene odnose v zasebni kmetijski proizvodnji, zlasti tam, kjer se ne predvideva širjenje družbenih kmetijskih posestev. Ti odnosi morajo biti zasnovani na dolgoročnem organiziranem sodelovanju ter na obojestranskih interesih za povečanje blagovne kmetijske proizvodnje.

V gozdarski proizvodnji bo treba voditi enotno politiko pri eksploataciji, negi in vzgoji gozdov ne glede na lastništvo gozdnih površin. V družbeni in zasebni gozdarski proizvodnji bo treba skrbeti za povečanje potencialne zmogljivosti gozdov ter v ta namen pospešiti podružabljanje gozдне proizvodnje v zasebnih gozdovih in tako ustvariti pogoje za intenzivnejša vlaganja v osnovne in nove gozdove.

Za nadaljnji razvoj gospodarstva v občini bo treba posvečati stalno skrb usposabljanju visokostrokovnih in razgledanih kadrov. Vsi elaborati za nadaljnji razvoj produkcijskih sil morajo obvezno vsebovati tudi plan potreb in usposabljanja strokovnih kadrov.

K hitrejšemu gospodarskemu napredku lahko znatno pripomore združevanje proizvajalnih sil in sredstev. Zato bo občina podpirala vse integracijske težnje, ki bodo imele namen doseči boljše delitve dela in proizvodno sodelovanje, ter pri tem skrbela, da bodo zajamčene vse samoupravne pravice delovnih kolektivov.

3. Pri zadovoljevanju vseh potreb občanov bo občina skrbela, da se bodo družbene službe razvijale v skladu s gospodarskim in družbenim razvojem v občini.

Razvoj dejavnosti družbenih služb je pomemben faktor za hitrejšo in skladnejšo gospodarsko rast in splošni napredek v občini. Zato bo potrebno v bodoče posvečati napore in sredstva za razvoj šolstva, zdravstva, socialnega varstva ter prosvete in kulture.

Na teh področjih bo treba pospešiti razvoj odnosov, ki nastajajo na temelju dohodka in njegove delitve po delu ter samoupravljanja.

Na področju šolstva mora občina zagotoviti vse pogoje za enotno osemletno osnovno šolanje na popolnih osemletkah. V ta namen je treba z gradnjo novih šol povečati kapacitete predvsem v večjih središčih občine tako, da bi odpravili pouk v tretji izmeni oziroma, da bi začeli postopoma prehajati na pouk v eni izmeni.

Poleg gradnje novih šol je treba skrbeti za vzdrževanje in obnovo šol. S primernimi dozidavami, prenovitvami in izpopolnitvijo opreme in učil je treba zagotoviti sodoben pouk v skladu z načeli reformirane šole. Pro-

učiti je treba možnost za brezplačno oskrbo učencev v osnovnih šolah z učbeniki in čimprej pristopiti k postopnemu uresničevanju tega cilja.

Pravilno in nemoteno funkcioniranje osnovnega šolstva je občina dolžna zagotoviti tudi v primeru, če nima dovolj materialnih sredstev za kritje drugih, čeprav tudi potrebnih izdatkov. Člani šolskih kolektivov in samoupravni organi šol pa so pričo materialne skrbi, ki jim jo nudi občinska skupnost, dolžni skrbeti za izvajanje čimboljšega učnega programa ter zagotoviti doseganje optimalnih učnih ter vzgojnih uspehov.

Zdravstveni domovi, postaje, dispanzerji in obratne ambulante, ki so dolžni skrbeti za osnovno zdravstveno varstvo občanov, bodo morali še naprej razvijati preventivne zdravstvene dejavnosti predvsem na področju zdravstvenega varstva žena, otrok, šolske in vajske mladine, preprečevanja nesreč pri delu in poklicnih obolenj.

Sredstva za potrebe zdravstvenega varstva občanov so dolžni zagotoviti občina, komunalna skupnost socialnega zavarovanja ter delovne in druge organizacije.

Delovni kolektivi in organi samoupravljanja zdravstvenih zavodov so dolžni zagotoviti dosledno izvajanje načel novega načina financiranja zdravstvenih zavodov in zato poskrbeti za tako organizacijo dela in tak sistem delitve dohodka, ki bo vspešno vplival na še bolj smotrno izkoriščanje obstoječih zmogljivosti ter spodbujal zdravstvene delavce k večji strokovnosti in večji skrbi za človekovo zdravje.

Občina je dolžna skrbeti za socialno varstvo svojih občanov in zagotavljati potrebna sredstva za te namene v skladu s krepitvijo materialne osnove v občini.

Hkrati pa se odgovornost in skrb za preprečevanje socialnih problemov in za odpravljanje vzrokov, ki te probleme povzročajo, prenaša na delovne organizacije in krajevne skupnosti tako, da postaja socialno varstvo skrb vseh samoupravnih organov v občini in preko njih vseh občanov.

Občina je dolžna zlasti skrbeti za udeležence in invalide narodnoosvobodilnega gibanja, za uveljavljanje njihovih pravic za zaposlovanje, izobraževanje, strokovno usposabljanje, urejanje stanovanjskih razmer in materialnega položaja.

Na področju kulturno-prosvetne in telesno-vzgojne dejavnosti ter rekreacije mora občina skrbeti zlasti za to, da se v okviru možnosti stalno večajo sredstva za čimbolj razširjeno delovanje teh dejavnosti. Treba je zagotoviti postopno obnovo in preureditev kulturno-prosvetnih domov in telovadnic ter drugih telesno-vzgojnih naprav, zlasti v večjih centrih in naseljih.

Občina bo podpirala dejavnost zlasti tistih kulturno-prosvetnih organizacij in društev, ki bodo aktivno pomagale pri oblikovanju člo-

veka in s tem prispevale k splošni družbeni razgibanosti v občini.

4. V krajevnih skupnostih občan najbolj neposredno uveljavlja svoje pravice in dolžnosti v zvezi z vprašanji, ki so pomembna za njegovo življenje.

Krajevna skupnost kot samoupravna skupnost občanov določenega območja ima samostojne pravice pri sprejemanju svojega delovnega programa in samostojno opravlja naloge samoupravnega značaja.

Obseg nalog, ki jih bo občina prenašala na krajevne skupnosti, hkrati za zagotovitev materialnih sredstev za njihovo izvrševanje, je v prvi vrsti odvisen od volje in sposobnosti samoupravnih organov krajevnih skupnosti, da prenesene naloge izvršijo ob sodelovanju vseh občanov.

5. Socialistična zveza in druge družbenopolitične organizacije imajo pomembno vlogo pri mobilizaciji delovnih ljudi za napredek gospodarstva in razvoj družbenih služb v občini.

Zato bo občina zagotavljala sredstva za nemoteno delovanje družbenopolitičnih organizacij, zlasti pa za izgradnjo in ureditev prostorov za delo teh organizacij v mestu in večjih naseljih.

Zaradi zagotovitve čimbolj neposrednega samoupravljanja v občini in javnosti dela vseh organov in organizacij bo občinska skupščina sklicevala skupne sestanke z občinskim odborom SZDL oziroma občinskim sindikalnim svetom ali pa jih na drug način seznanila z letnim in perspektivnim družbenim načrtom razvoja gospodarstva in družbenih služb v občini, z letnim proračunom in zaključnim računom občine, z urbanističnim načrtom ter vsemi drugimi važnejšimi akti in sklepi občinske skupščine.

Pri vseh akcijah gospodarskega in družbenega značaja, ki terjajo sodelovanje širše družbene skupnosti, bo občina sodelovala s sosednimi in ostalimi občinami v okraju Koper oziroma Socialistični republiki Sloveniji.

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Občina Postojna je temeljna družbenopolitična skupnost.

2. člen

V občini Postojna se:

- zagotavljajo materialni in drugi pogoji za delo ljudi in za razvoj produkcijskih sil;
- usmerja in usklajuje razvoj gospodarstva in družbenih služb;
- določajo in razdeljujejo sredstva za potrebe občine;
- ustvarjajo pogoji za zadovoljevanje materialnih, socialnih, kulturnih in drugih skupnih potreb občanov;
- vsklajujejo posamezni in skupni interesi s splošnimi interesi;
- uresničuje čimbolj neposredno družbeno samoupravljanje;
- organizirajo organi oblasti in družbenega samoupravljanja;
- organizirajo družbene službe, ki so skupnega pomena;
- zagotavljajo pogoji za uresničevanje svoboščin in pravic občanov;
- urejujejo odnosi, ki imajo neposredni pomen za občane v občini;
- določajo splošni pogoji za dejavnost komunalnih in podobnih organizacij;
- varujeta zakonitost ter varnost ljudi in premoženja;
- zagotavljata javni red in mir;
- izvajajo vse naloge in opravljajo zadeve s področja narodne obrambe;
- seznanja državljane z dolžnostmi in pravicami do narodne obrambe, skrbi za obrambno vzgojo prebivalstva ter zagotavlja potrebna sredstva za opravljanje teh nalog;
- izvršuje družbeno nadzorstvo.

V občini Postojna se uresničujejo tudi druge funkcije družbene skupnosti, razen

tistih, ki so z ustavo določene kot pravice in dolžnosti širših družbeno-političnih skupnosti.

3. člen

Pravice in dolžnosti občine Postojna so določene z ustavo, zakoni in s tem statutom.

Pravice in dolžnosti občine opravljajo neposredno občani na zborih volivcev in drugih oblikah neposrednega odločanja, občinska skupščina in njeni organi ter krajevne skupnosti.

Organi občine pri svojem delu sodelujejo z organi družbenega samoupravljanja v delovnih organizacijah, s Socialistično zvezo delovnega ljudstva in z drugimi družbenimi organizacijami na območju občine ter se opirajo na njihove pobude.

4. člen

Občinski organi uresničujejo naloge občine v okviru enotnega družbeno-ekonomskega in političnega sistema SFRJ in delajo na temelju in v okviru ustave, zakonov in tega statuta.

Organi občine imajo nasproti občanom, delovnim in drugim samoupravnim organizacijam na območju občine samo tiste pravice, ki so jim dane z ustavo, zakonom in s tem statutom.

5. člen

Območje občine Postojna je določeno z zakonom Socialistične republike Slovenije.

Sedež občine je v mestu Postojna.

6. člen

Organi občine imajo svoje pečate. Vsak pečat ima ime in sedež organa, ime občine in ime Socialistične republike Slovenije, v sredi pečata je grb Socialistične republike Slovenije. Pečati so okrogli.

7. člen

Praznik občine Postojna je 23. april. To je dan, ko je minerski vod XXXI. divizije izvršil požig glavne zaloge okupatorjevega goriva v Postojnski jami.

Krajevne skupnosti lahko določijo v svojih statutih krajevne praznike.

8. člen

Vsak državljan SFRJ, ki ima stalno prebivališče v občini Postojna, je občan te občine.

Pravice in dolžnosti človeka in občana so določene z ustavo in zakoni ter s tem statutom.

9. člen

Delo občinskih organov in organov družbenega samoupravljanja v občini je javno in dostopno vpogledu in nadzorstvu občanov ter njihovih družbenih organizacij.

10. člen

Občina Postojna v okviru enotnega družbeno-ekonomskega sistema in enotnega sistema delitve družbenega dohodka v SFRJ samostojno določa svoje dohodke za opravljanje svojih nalog.

11. člen

Občina Postojna samostojno gospodari s svojimi sredstvi in jih v skladu s svojimi potrebami razporeja v proračun in sklade.

Občina mora s svojimi sredstvi v prvi vrsti zagotoviti izvrševanje svojih z ustavo in zakoni določenih temeljnih nalog.

Sredstva, ki jih nameni občina za razvoj gospodarstva in drugih dejavnosti, se uporabljajo za razširitev materialne osnove v skladu z enotnimi načeli kreditnega sistema.

12. člen

Občina Postojna izvršuje v skladu z zakoni funkcije družbene skupnosti, ki se tičejo urejanja in izkoriščanja zemljišč in stvari v

splošni rabi, graditve in uporabe stanovanjskih hiš ter urejanja stanovanjsko-komunalnih odnosov.

13. člen

Občina Postojna načrtno usmerja razvoj gospodarstva in drugih družbenih dejavnosti na svojem območju z družbenim planom, materialnimi intervencijami, zlasti s kreditno politiko in z drugimi ukrepi.

14. člen

Občina sodeluje z drugimi občinami v zadevah, ki so skupnega pomena za njihov nadaljni razvoj ter za pravilno in racionalno poslovanje posameznih služb.

Pri uresničevanju drugih zadev, ki so skupnega značaja, sodeluje občina z drugimi prizadetimi občinami tako, da združuje sredstva, ustanavlja skupne organe in organizacije, organizira skupne akcije in izmenjuje izkušnje.

II. ZADOVOLJEVANJE SKUPNIH POTREB OBČANOV

15. člen

Občina zagotavlja na osnovi programov skladno z gospodarskim in družbenim razvojem zadovoljevanje skupnih potreb občanov na področju izobraževanja in vzgoje, prosvete in kulture, telesne kulture in rekreacije, zdravstva, socialnega varstva, stanovanjske ter komunalne dejavnosti in preskrbovanja.

Osnova za delitve materialnih sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb so vsakoletni delovni in finančni načrti delovnih in drugih organizacij, ki v občini opravljajo zadeve javnega pomena in pogodbe, sklenjene s takimi organizacijami.

Viri sredstev so: proračunski dohodki, skladi, lastna sredstva delovnih in drugih organizacij, prispevki občanov in delovnih organizacij ter drugi dohodki.

16. člen

Zadovoljevanje skupnih potreb občanov zagotavlja občina po posebnih organizacijah javnih služb, delovnih organizacij, in po svojih organih.

Te delovne organizacije morajo poročati ustanovitelju oziroma pristojnemu svetu občinske skupščine o svojem delu in finančnem stanju najmanj enkrat letno oziroma na njegovo zahtevo.

17. člen

Občina zagotavlja vsem občanom zadovoljitev skupnih potreb kot to določajo ustava, zakoni ter drugi splošni predpisi in ta statut.

1. Izobraževanje in vzgoja

18. člen

Občina skladno s potrebami celotnega družbenega razvoja skrbi za splošno, kulturno, tehnično, strokovno ter družbeno in ekonomsko vzgojo in izobraževanje občanov.

V ta namen ustanavlja in razvija sama ali skupno z drugimi družbeno-političnimi skupnostmi ali delovnimi organizacijami splošne izobraževalne, strokovne in poklicne šole ter ustrezne zavode.

19. člen

V skrbi za načrtno izobraževanje kadrov na vseh področjih, predvsem pa na tistih, kjer so potrebe največje, zagotavljajo občinska skupščina oziroma delovne in druge organizacije potrebna sredstva, ki se dajejo občanom ob času šolanja kot štipendije, brezobrestna posojila ali na drug način.

20. člen

Občina ustanavlja osnovne šole glede na krajevne potrebe, pri čemer upošteva število otrok v danem okolišju in oddaljenost od šole

tako, da omogoča vsem šoloobveznim otrokom uspešno osnovno šolanje.

V krajih, v katerih zaradi majhnega števila otrok ni pogojev za delo popolne osnovne šole, ustanavlja občina nepopolne ali nižje organizirane šole, ki so kot zunanji oddelki strokovno in upravno povezani z najbližjo popolno šolo.

Podrobnejša razmerja med popolno osnovno šolo in nepopolno ali nižje organizirano šolo določajo statuti šol.

21. člen

Za otroke z motnjami v telesnem in duševnem razvoju, ki se ne morejo vzgajati v rednih šolah ali rednih vzgojno-izobraževalnih zavodih, ustanavlja občina po potrebi posebne šole ali vzgojno-izobraževalne zavode oz. se financira take zavode izven svojega območja, če se v njih izobražujejo njeni občani.

Občina sodeluje pri poklicnem usposabljanju tistih otrok z motnjami v telesnem in duševnem razvoju, katerim poklicno usposabljanje ni zagotovljeno iz drugih družbenih sredstev, starši pa poklicnega usposabljanja glede na svoje gmotne zmogljivosti ne morejo sami zagotoviti.

22. člen

Občinska skupščina s posebnim predpisom omogoči brezplačen prevoz otrok iz oddaljenih krajev v osnovne šole, za prevoz v druge šole pa lahko daje olajšave.

Občina prispeva del materialnih sredstev za prehrano v šoli.

23. člen

Občina razvija varstvo in vzgojo predšolskih otrok v vzgojno-varstvenih ustanovah. Krajevne skupnosti in druge organizacije ustanavljajo vzgojno-varstvene ustanove na podlagi ugotovljenih potreb.

24. člen

Delavska univerza deluje kot specializirana ustanova za izobraževanje odraslih in predvsem skrbi za družbeno-ekonomsko izobraževanje občanov ter dopolnjuje njihovo osnovno splošno, kulturno, tehnično in strokovno izobrazbo.

25. člen

Zavod za prosvetno pedagoško službo opravlja strokovno-analitično in instruktivno kontrolno delo na vseh šolah ter vzgojnih in izobraževalnih zavodih in organizira strokovno in družbeno-ekonomsko izpopolnjevanje prosvetnih delavcev.

Zavod opravlja za potrebe občinske skupščine tudi strokovne zadeve s področja vzgoje in izobraževanja.

2. Kultura in prosveta

26. člen

Občina pospešuje in razvija kulturno-prosvetno dejavnost z namenom, da dviga splošno kulturno raven občanov.

Pri tem zlasti: ustanavlja in pospešuje razvoj knjižnic, muzejev, kinematografov, gledališč in podobno; zagotavlja sredstva za dejavnost kulturno-prosvetnih organizacij; pomaga društvom in organizacijam pri izvrševanju njihovih nalog na kulturno-prosvetnem področju; skrbi za gradnjo in vzdrževanje objektov, ki služijo tem namenom, skrbi za varstvo kulturnih spomenikov na svojem območju, posebno pa še spomenikov iz NOB; podpira prirejanje raznih kulturno-prosvetnih manifestacij, proslav, razstav in drugih oblik kulturno-prosvetne dejavnosti.

27. člen

Občinski svet Svobod in prosvetnih društev vsklajuje delovanje kulturnih in prosvetnih organizacij in društev.

Kulturno-prosvetno dejavnost izvajajo amaterske, kulturne in prosvetne ustanove, društva in druge organizacije.

3. Telesna vzgoja in rekreacija

28. člen

Občina skrbi za napredek telesno-kulturne dejavnosti in rekreacije s tem, da v okviru razpoložljivih sredstev predvidi določena sredstva za telesno vzgojo in rekreacijo ter za objekte za te dejavnosti.

29. člen

Občina posebno skrbi za šolsko telesno vzgojo, šolsko-športne dejavnosti in rekreacijo. To skrb uresničuje s tem, da zagotavlja šolam in drugim vzgojno-izobraževalnim zavodom sredstva za izvajanje pouka telesne vzgoje in rekreacije po učnem programu.

30. člen

Občina skrbi za telesno vzgojo in rekreacijo občanov tudi s tem, da podpira občinsko zvezo za telesno vzgojo, počitniške skupnosti in turistično društvo pri njihovem delovanju in strokovnem usmerjanju telesno-kulturne in rekreacijske dejavnosti.

4. Tehnično izobraževanje in vzgoja

31. člen

Občina pospešuje in razvija tehnično izobraževanje in vzgojo občanov.

Pri tem zlasti ustanavlja in pospešuje razvoj organizacij ljudske tehnike, skrbi za izvajanje tehničnega pouka in vzgoje v šolah, skrbi za vzdrževanje objektov in naprav, ki služijo tehničnemu izobraževanju in vzgoji, ter daje materialno pomoč društvom in drugim organizacijam ljudske tehnike.

5. Zdravstvo

32. člen

Občina skrbi za zdravstveno varstvo občanov in jim zagotavlja tiste oblike zdravstvenega varstva, ki jih nalagajo občini splošni predpisi.

Občina skrbi za to, da so občanom zagotovljene zlasti naslednje oblike zdravstvenega varstva: osnovna zdravstvena pomoč, obiski zdravnikov na bolnikovem domu in nega na domu; specialistično in bolniško zdravljenje v zdravstvenih zavodih na območju občine in izven tega območja; zobozdravstvena pomoč; zdravstveno varstvo žena, mater, predšolskih otrok, šolskih otrok ter mladine v odgovarjajočih dispanzerjih, posvetovalnicah in ambulantah; zdravstveno varstvo in pomoč delavcem v delovnih organizacijah, zdravstvenih domovih in postajah; prva pomoč in prevoz ponešečenih, nenadno obolelih in porodnic v zdravstvene zavode; patronažna služba pri občanih, ki so zaradi svojih bioloških lastnosti ali določenih bolezni še posebno izpostavljeni škodljivim vplivom okolja, in preskrba z zdravili.

33. člen

Zaradi zboljšanja splošnega zdravstvenega stanja prebivalstva in zaradi preprečevanja, odkrivanja in pravočasnega zdravljenja obolenj, izvaja občina preventivno zdravstveno varstvo s tem, da: skrbi za izvajanje higienskih in sanitarnih predpisov; skrbi za izvajanje higienskega nadzorstva nad živili in pitno vodo; izvršuje asanacijo zemljišč; skrbi za preprečevanje in zatiranje nalezljivih bolezni; organizira zdravstveno-vzgojne akcije; skrbi za izvajanje higiensko-tehničnega varstva v delovnih organizacijah ter skrbi za izvajanje vseh ostalih zdravstveno-preventivnih ukrepov.

34. člen

V svojem proračunu zagotovi občina sredstva za zdravljenje socialno ogroženih občanov, ki jim ni zagotovljeno zdravstveno varstvo v breme drugih družbenih sredstev

35. člen

Zdravstveno varstvo izvajajo neposredno zdravstveni zavodi v skladu s splošnimi predpisi. V ta namen ustanavlja občina ustrezne zdravstvene zavode in skrbi, da delo teh zavodov zadovoljuje potrebe občanov po zdravstvenem varstvu.

36. člen

Upravni organi občine opravljajo upravne zadeve s področja zdravstva in izvajajo nadzorstvo nad izvrševanjem sanitarnih predpisov in ukrepov.

Občinski zdravstveni center opravlja strokovne zadeve, ki imajo splošen pomen za zdravstveno varstvo in druge upravno-strokovne zadeve, ki mu jih zaupa občinska skupščina.

6. Veterinarska služba

37. člen

Občina skrbi za pravilno in nemoteno delovanje veterinarske službe na svojem območju preko občinske veterinarske postaje in po svoji veterinarski inšpekciji.

7. Socialno varstvo

38. člen

Občina ima na področju socialnega varstva naslednje naloge: skrbi za organiziranje dejavnosti in služb za neposredno zadovoljevanje potreb občanov, družin in gospodinjstev; skrbi za odpravljanje vzrokov in pojavov, ki povzročajo vzgojne in socialne probleme, skrbi za varstvo družine, zlasti otrok (rejništvo, skrbništvo, razne oblike dnevnega varstva, zavodsko varstvo in podobno); skrbi za varstvo občanov, ki niso zmožni, da bi sami skrbeli zase, za svoje pravice in za varstvo svojih koristi; organizira pomoč starim in bolnim osebam na domu ali z oddajo v zavodsko varstvo; zagotavlja denarno in drugo neposredno pomoč socialno ogroženim občanom, skrbi za žrtve fašističnega nasilja in borce NOB ter njihove družine, ki potrebujejo posebno pomoč; skrbi za rehabilitacijo mlajših oseb ter za njihovo ustrezno zaposlitev ter skrbi za organiziranje družbene prehrane.

39. člen

Za preprečevanje nastanka socialnih problemov ter odstranjevanja socialnih problemov tam, kjer so že nastali, so dolžni skrbeti tudi občani po samoupravnih organih, delovnih in drugih organizacijah in krajevnih skupnostih.

40. člen

Skladno z gospodarskimi vlaganji skrbi občina za istočasen razvoj materialnih pogojev ter služb in dejavnosti, ki naj čimbolj zadovoljujejo življenjske potrebe občanov in preprečujejo nastajanje socialnih problemov.

Občina skrbi za tako izgradnjo naselij in stanovanj, ki v največji možni meri upošteva življenjske potrebe občanov in preprečuje nastajanje socialnih problemov.

41. člen

Občina prenaša na krajevne skupnosti predvsem tiste naloge s področja socialnega varstva, ki nimajo značaja neposredne pomoči socialno ogroženim občanom.

Za izvajanje teh nalog zagotovi občina krajevnim skupnostim potrebna sredstva.

42. člen

Strokovno opravljanje nalog preventivnega in kurativnega socialnega varstva poveri občina centru za socialno delo.

Center za socialno delo spremlja in sklajuje delo socialnih služb v delovnih organizacijah ter jim pomaga pri izvrševanju njihovih nalog, analizira socialne probleme v občini in odkriva njihove vzroke, skrbi za varstvo socialno ogroženih oseb in rešuje druge socialne probleme.

Za potrebe občinske skupščine opravlja center strokovne zadeve s področja socialne-ga varstva.

43. člen

Da bi se zagotovil vsestranski in uspešen razvoj otrok in mladine in da bi se zaposleni starši razbremenili skrbi za otroke, organizira občina varstvo otrok in mladine, predvsem v okviru krajevne skupnosti in šole.

44. člen

Delovne organizacije določijo s svojimi predpisi, kako bodo prispevale k stroškom za varstvo otrok in mladine v delovni organizaciji zaposlenih staršev. Pri tem upoštevajo predvsem starše, ki sami niso zmožni prispevati celotnih stroškov za varstvo svojih otrok.

Občinska skupščina s posebnim predpisom določi, kako se iz občinskih sredstev plača del stroškov za varstvo otrok tistih staršev, ki niti sami niti delovne organizacije, pri katerih so zaposleni, niso zmožni plačati celotnih stroškov.

45. člen

Sredstva za socialno dejavnost zagotavlja občina preko proračuna in posebnega sklada. Pogoje za dajanje pomoči socialno ogroženim osebam določi občinska skupščina s posebnim predpisom.

8. Komunalna dejavnost

46. člen

Občina z izgradnjo komunalnih naprav in organizacijo komunalnih služb zagotavlja zadovoljevanje življenjskih potreb občanov in njihovih skupnosti glede preskrbe z elektriko, toplotno energijo in vodo, skrbi za opravljanje požarnovarnostne službe ter za gradnjo in vzdrževanje cest in potov, kanalizacije, javnih nasadov, javne razsvetljave, lokalnega prometa, tržnic, pokopališč in vzdrževanje čistoče.

47. člen

Skrb za pravilno delovanje komunalnih naprav in opravljanje komunalnih storitev poveri občina komunalnim in drugim organizacijam.

Komunalne organizacije poslujejo po splošnih predpisih, ki veljajo za take organizacije in po predpisih, ki jih izda občinska skupščina.

48. člen

Cene za storitve in tarife komunalnih organizacij določa ali potrjuje občinska skupščina.

Skupščina predpisuje tudi višino prispevkov občanov, delovnih in drugih organizacij za uporabo komunalnih naprav in za usluge kolektivne potrošnje.

49. člen

Za izvajanje programa investicij na področju komunalnih dejavnosti omogoča občina komunalnim organizacijam najemanje kreditov iz posebnega sklada.

Za izgradnjo komunalnih naprav se lahko združujejo tudi sredstva delovnih organizacij, krajevnih skupnosti, občine, hišnih svetov in občanov.

50. člen

Za financiranje izgradnje komunalnih naprav po ureditvenem načrtu kraja, naselja ali dela mesta, prispevajo sredstva investitorji stanovanjskih in poslovnih zgradb v skladu s posebnim odlokom občinske skupščine.

9. Požarna varnost

51. člen

Občina skrbi za zagotovitev službe požarne-ga varstva in za njeno financiranje.

Preventivne in druge naloge upravnega značaja s področja požarnega varstva in reševalne službe opravlja občinska gasilska zveza po svojih prostovoljnih in industrijskih gasilskih enotah.

Upravne akte s katerimi se odredijo ukrepi, nalagajo dolžnosti ali odloča o drugih zadevah s področja požarnega varstva izdaja pristojni občinski upravni organ.

10. Gradnja stanovanj in stanovanjska razmerja

52. člen

Da bi se občanom načrtno zagotavljala stanovanja, sprejema občinska skupščina letne perspektivne programe stanovanjske izgradnje.

Programi gradnje stanovanj upoštevajo načelo racionalnosti, način uporabe in potrebe po graditvi komunalnih naprav.

53. člen

Za gradnjo stanovanj nameni občinska skupščina v ta namen razpoložljiva lastna sredstva, sredstva stanovanjskega sklada ter sredstva delovnih organizacij in občanov.

Občinska skupščina s posebnim predpisom določi kreditno politiko za stanovanjsko izgradnjo.

54. člen

Občina skupno z delovnimi organizacijami zagotavlja stanovanja v prvi vrsti vojaškim in delovnim invalidom, borcem NOB in občanom, ki uživajo stalno socialno podporo.

55. člen

Občina skrbi za pravilno razdeljevanje stanovanj, ki so družbena lastnina, za urejanje stanovanjskih razmerij in za dosledno uveljavljanje stanovanjskih pravic občanov.

56. člen

Politiko stanovanjske izgradnje, urejanje gradbenih zemljišč in vzdrževanje stanovanjskih hiš izvaja občina preko občinskega sklada za zidanje stanovanjskih hiš.

11. Zaposlovanje

57. člen

Občina skrbi za ustvarjanje pogojev, da bi občani lahko uveljavili pravico do dela, zlasti z razvijanjem produkcijskih sil in materialne osnove za druge družbene dejavnosti.

V skrbi za zagotovitev pravice občana do dela sodeluje občina tudi z drugimi, zlasti sosednimi občinami.

58. člen

Službo zaposlovanja delavcev v občini izvaja neposredno zavod za zaposlovanje delavcev. Občina ima nasproti zavodu pravice in dolžnosti, ki so določene po splošnih predpisih.

Zavod za zaposlovanje delavcev spremlja zaposlovanje v občini, posreduje pri zaposlovanju, opravlja poklicno usmerjanje in skrbi za strokovno usposabljanje in prekvalifikacijo brezposelnih ter opravlja še druge naloge, ki mu jih nalagajo splošni predpisi.

59. člen

Občina opravlja na podlagi zakona družbeno nadzorstvo nad poslovanjem komunalne skupnosti socialnega zavarovanja in zavodov oziroma podružnic za socialno zavarovanje.

12. Pravna pomoč

60. člen

Za dajanje pravne pomoči občanom pri uveljavljanju njihovih pravic pred državnimi organi in zavodi ki opravljajo javno službo, ter pred drugimi organi in organizacijami, organizira občina službo pravne pomoči.

61. člen

Služba pravne pomoči se lahko organizira kot posebna služba pri občinski upravi ali kot samostojen zavod in se opravlja praviloma na sedežu občine, lahko pa tudi pri krajevnih uradih.

62. člen

Pravna pomoč se daje praviloma proti plačilu

Oblika in obseg pravne pomoči, način opravljanja te službe, tarife, pogoje za oprostitve plačila in drugo v zvezi z organizacijo in delovanjem te službe določi občinska skupščina z odlokom.

13. Občinsko sodišče

63. člen

Občinsko sodišče opravlja naloge pravosodja v mejah pristojnosti, ki jih imajo občinska sodišča po zakonu.

Sredstva za redno poslovanje sodišča zagotovi občinska skupščina.

Občinsko sodišče poroča najmanj enkrat letno občinski skupščini o uporabi zakonov in o problemih dela sodišča.

III. OBČINSKI NAČRTI IN PROGRAMI

64. člen

Občina usmerja in vsklajuje gospodarski razvoj, razvoj družbenih služb in razvoj družbenega standarda na svojem območju z letnimi in s perspektivnimi družbenimi načrti in z načrti posameznih panog gospodarstva ter družbenih služb, kakor tudi z urbanističnimi načrti.

65. člen

Družbeni načrti občine temeljijo na samostojnih načrtih delovnih organizacij in drugih samoupravnih organizacij v občini, morajo pa biti vsklajeni z načrti širših družbenih skupnosti.

66. člen

Urbanistični načrti določajo ureditev mesta in pošameznih naselij, perspektivno kmetijsko rajonizacijo, temeljno prometno mrežo, zazidalne okoliše, rekreacijske prostore, ureditev voda, mrežo šolskih, zdravstvenih in kulturno-prisvetnih ustanov.

Temelji urbanizacije so dolgoročni programi ekonomskega in družbenega razvoja občine.

67. člen

Predlog družbenega načrta in programa razvoja občine sestavijo organi občinske skupščine po prejšnji analizi razvoja v preteklih obdobjih in po načelih ter smernicah, ki jih je sprejela občinska skupščina.

Predlog načrta obravnavajo sveti občinske skupščine, zbori volivcev, delovne organizacije, družbeno-politične organizacije in krajevne skupnosti.

Po razpravah in danih predlogih predloži sveti občinske skupščine končni predlog družbenega načrta in programa v sprejem občinski skupščini. Vsak predlog, podan v času razprave, ki ni upoštevan v končnem predlogu, obravnava občinska skupščina in o njem dokončno odloči.

68. člen

Občinska skupščina spremlja izpolnjevanje družbenega načrta občine, obravnava njegovo izpolnjevanje četrtletno in sprejema ukrepe.

Delovne in druge organizacije so dolžne dati občinski skupščini in njenim organom redna poročila o izpolnjevanju družbenega načrta

Občinska skupščina po obravnavi poročil objavi podatke o izpolnitvi družbenega načrta in sklepe, ki jih je v zvezi s tem sprejela.

IV. OBCINSKA SREDSTVA**69. člen**

Občina uresničuje svoje naloge tudi s sredki, ki pripadajo iz družbenega dohodka in sredstvi, ki izvirajo iz obveznosti občanov.

Občina uresničuje svoje naloge tudi s sredstvi, ki jih prostovoljno združujejo delovne organizacije in občani.

70. člen

Dohodki občine sodoločeni z zakoni ali pa jih predpisuje samostojno občinska skupščina v okviru zakonitih predpisov.

Delovne organizacije, krajevne skupnosti in državljani lahko združujejo svoja sredstva za krepitev in razširitev materialne osnove in za kritje skupnih potreb občanov, oziroma za razvijanje in napredek določenih dejavnosti skupnega pomena.

71. člen

Občinska skupščina lahko v skladu z zakonitimi predpisi predpisuje določene dajatve delovnim organizacijam in posameznikom. Pri tem upošteva dejanske skupne potrebe v občini, materialne možnosti občanov, nivo splošne potrošnje in gibanje osebnega in družbenega standarda.

72. člen

Za izgradnjo objektov za zadovoljitev skupnih potreb se lahko uvede krajevni samoprispevek.

Občinska skupščina lahko uvede krajevni samoprispevek za del območja ali za celotno območje občine. Za uvedbo krajevnega samoprispevka v delu ali v celi občini pa se mora izreči najmanj 50 % volivcev območja, za katerega je krajevni samoprispevek predpisan, in sicer na referendumu.

Krajevni samoprispevek se sme uporabljati samo za namene, za katere je bil uveden.

1. Sredstva proračuna**73. člen**

Načela in smernice za izdelavo proračuna daje občinska skupščina.

74. člen

Oddelek za finance zbere predloge proračunskih potreb temeljnih upravnih organov, samostojnih organov in služb, družbeno-političnih organizacij, krajevnih skupnosti in drugih koristnikov proračuna.

Predloge obravnava svet za finance in da pristojnemu upravnemu organu, smernice za izdelavo osnutka proračuna.

Osnutek proračuna obravnava svet za finance; potem ko so o njem razpravljali tudi drugi sveti občinske skupščine, in izdela prvi predlog proračuna. Na razpravo za izdelavo prvega predloga proračuna lahko povabi predstavnike samoupravnih organov in koristnike proračuna.

75. člen

Prvi predlog proračuna se pošlje v razpravo občinskemu odboru SZDL, občinskemu sindikalnemu svetu, zboru volivcev in krajevnim skupnostim.

O predlogih, danih na razpravah in o prvem predlogu proračuna, ponovno razpravljajo vsi sveti občinske skupščine, svet za finance pa sestavi dokončni predlog proračuna, ki ga predloži v obravnavo občinski skupščini skupno s predlogi in mnenji, ki jih ni upošteval.

Občinska skupščina potem, ko je obravnavala predlog proračuna ter predloge in mnenja, sprejme proračun, ki je sestavljen iz odloka in posebnega dela; ta vsebuje pregled vseh dohodkov in izdatkov proračuna in proračunskih skladov.

76. člen

Izvrševanje proračuna spremlja svet za finance ob sodelovanju z drugimi pristojnimi

sveti in o tem obvešča občinsko skupščino.

Zaključni račun o izvršitvi proračuna sprejme občinska skupščina.

2. Skladi**77. člen**

Občina ima sklade za financiranje tistih dejavnosti, za katere so potrebna trajna sredstva. Z njimi usmerja razvoj gospodarskih in družbenih dejavnosti, ki so skupnega pomena za družbeni napredek občine.

78. člen

Občina ima naslednje sklade:

1. investicijski sklad;
2. stanovanjski sklad;
3. sklad za šolstvo;
4. sklad skupnih rezerv gospodarskih organizacij;
5. sklad za negospodarske investicije;
6. gozdni sklad;
7. sklad za štipendije;
8. sklad za varstvo otroka;
9. cestni sklad.

Občinska skupščina lahko s posebnim odlokom ustanovi še druge sklade ali ukine obstoječe.

79. člen

Skladi so praviloma pravne osebe in se upravljajo po načelih družbenega upravljanja, kolikor s posebnimi predpisi ni drugače določeno.

Organi družbenega upravljanja skladov morajo dajati občinski skupščini na njeno zahtevo občasna poročila, letna pa ob predložitvi letnih zaključnih računov.

80. člen

Skladom pripadajo sredstva po ustanovitvenih odlokih, družbenemu planu in drugih predpisih. Sredstva skladov se razdeljujejo po programih in smernicah, ki jih določi občinska skupščina.

81. člen

Skladi dajejo kredite po natečaju. Za ostala sredstva pa sklepajo pogodbe.

Skladi, ki dajejo sredstva kot kredite, se vodijo pri komunalni banki Postojna; za te sklade opravlja komunalna banka Postojna tudi strokovno-tehnične posle.

Za sklade, ki niso kreditnega značaja, opravlja strokovno-tehnična dela pristojni upravni organ občinske skupščine.

82. člen

Če občinska skupščina ugotovi nesmotrno in nenamensko porabo sredstev sklada, sme razveljaviti ali odpraviti sklepe organov družbenega samoupravljanja skladov.

V. OBCINSKA SKUPŠČINA IN NJENI ORGANI**1. Občinska skupščina****ORGANIZACIJA IN DELO****83. člen**

Občinska skupščina je najvišji organ oblasti in družbenega samoupravljanja v okviru pravic in dolžnosti občine.

Občinsko skupščino sestavljajo občinski zbor in zbor delovnih skupnosti.

Občinski zbor in zbor delovnih skupnosti štejeta po 25 odbornikov.

84. člen

Občinska skupščina določa politiko in odloča o drugih temeljnih vprašanjih, ki imajo pomen za politični, gospodarski, kulturni in družbeni razvoj občine, sprejema predpise, družbeni plan in proračun ter druge splošne akte, določa temeljno organizacijo in pooblastila svojih organov, voli javne funkcionarje, obravnava stanje in splošne probleme pravosodja, izvršuje proračunsko kontrolo, kontrolo nad delom politično-izvršilnih in upravnih organov ter družbeno nadzorstvo v občini.

85. člen

Občinska skupščina opravlja zadeve iz svojega delovnega področja na sejah svojih zborov, po svojih svetih in komisijah ter po organih občinske uprave.

Občinska skupščina dela po delovnem programu, ki ga sestavi v začetku leta na lastno pobudo in na predlog svojih organov in delovnih organizacij.

86. člen

Samo na sejah občinska skupščina:

- sprejema in spreminja občinski statut;
- sprejema družbeni načrt, program razvoja občine in urbanistični načrt;
- sprejema proračun in zaključni račun;
- sprejema splošne predpise;
- odloča o ustanovitvi in prenehanju delovnih organizacij in skladov;

— opravlja družbeno nadzorstvo in nadzorstvo nad zakonitostjo dela delovnih in drugih organizacij, uporabljanjem družbenih sredstev in razdeljevanjem dohodka;

— proučuje poročila, analize in elaborate z raznih področij dejavnosti v občini ter na podlagi teh sprejema sklepe, priporočila in ustrezne ukrepe;

— najema občinska posojila;

— sprejema resolucije in daje priporočila organom družbenega upravljanja;

— sklepa o prevzemu poroštev za posojila delovnih in drugih organizacij;

— obravnava sklepe zborov volivcev in sprejema ukrepe glede njihove izvršitve;

— voli in razrešuje predsednika in podpredsednika občinske skupščine, člane svetov in komisij skupščine in delegate v širše družbeno-politične skupnosti, sodnike občinskega sodišča, občinskega sodnika za prekrške, imenuje in razrešuje tajnika občinske skupščine in starešine temeljnih upravnih organov ter opravlja druge volitve in imenovanja oziroma razrešitve;

— sklepa o višini nagrade za predsednika in podpredsednika ter o povračilu stroškov odbornikom ter članom svetov in komisij;

— sklepa o razpisu občinskega referenduma;

— sprejema poslovnik za delo skupščine;

— opravlja druge naloge, ki so predpisane z ustavo, zakonom in tem statutom.

87. člen

Občinska skupščina mora najmanj enkrat letno obravnavati poročila:

- o delu svetov in komisij,
- o delu krajevnih skupnosti in zborov volivcev,

— o delu upravnih organov.

Skupščina obravnava tudi poročila o delu drugih organov in organizacij, če je to z zakonom določeno ali če sama tako določi.

Poročila o delu svojih organov predloži občinska skupščina v obravnavo zborom volivcev.

88. člen

Zbora občinske skupščine delata in odločata praviloma skupno. Vsak zbor občinske skupščine lahko sklene, da bo ločeno obravnaval in odločal o posameznih vprašanjih iz delovnega področja občinske skupščine.

Vsak zbor občinske skupščine obravnava in odloča ločeno tudi o vprašanjih, glede katerih tako določa ta statut in v primerih, če to zahteva najmanj ena tretjina odbornikov posameznega zbora.

Vsak zbor občinske skupščine samostojno voli in razrešuje predsednika zbora, voli in razrešuje člane mandatno-imunitetne komisije in drugih komisij zbora, razpisuje nadomestne volitve, odloča o predlogu za uvedbo postopka za odpoklic odbornikov zbora in opravlja druge zadeve, ki so mu dane v izključno pristojnost.

89. člen

Občinska skupščina lahko kot splošni zbor občine skupno s predstavniki družbeno-političnih

tičnih organizacij in društev obravnava vprašanja, ki so splošnega pomena za občino.

Na način, določen v prejšnjem odstavku, občinska skupščina obravnava zlasti predloge sprememb statuta, predloge družbenih načrtov, programov razvoja občine, urbanističnih načrtov, občinskega proračuna in programe skladov.

O sklicanju in predlogu dnevnega reda za tako sejo odločita sporazumno predsednik občinske skupščine in predsednik občinskega odbora SZDL.

90. člen

Seje občinske skupščine so javne, iz ujemljenih razlogov pa skupščina lahko sklene, da se javnost izključi.

Občinska skupščina lahko povabi na svoje seje zaradi sodelovanja v razpravi posamezne občane in zastopnike delovnih organizacij, krajevnih skupnosti ter družbeno-političnih organizacij, če sodi, da bi njihovo sodelovanje moglo koristiti pri razpravljanju in odločanju v posameznih zadevah.

Občinska skupščina mora poklicati na sejo predstavnike delovnih organizacij, krajevnih skupnosti in družbeno-političnih organizacij, kadar obravnava delo oziroma posamezna vprašanja z njihovega področja.

91. člen

Skupnim sejam zborov občinske skupščine predseduje predsednik občinske skupščine, če je ta zadržan ali odsoten, pa podpredsednik ali odbornik, ki ga skupščina za to določi.

Seje posameznega zbora vodi predsednik zbora.

92. člen

Občinska skupščina sklepa na skupni seji obeh zborov veljavno, če je na seji navzoča večina odbornikov vsakega zbora.

Vsak zbor občinske skupščine sklepa veljavno, če je na seji navzoča večina njegovih odbornikov.

Statut občine, družbeni načrt, proračun in urbanistični načrt se sprejemajo z večino glasov vseh odbornikov obeh zborov.

93. člen

Glasovanje na seji je praviloma javno.

Občinska skupščina lahko odloči, da se o posameznih vprašanjih glasuje tajno.

94. člen

Občinska skupščina pri izvrševanju svojih nalog sprejema splošne predpise, odločbe in sklepe.

Splošni predpisi so odloki, odredbe in navodila, statut občine, družbeni načrt in proračun.

Občinska skupščina lahko za določanje načelnih stališč ali za usmerjanje delovanja in reševanja posameznih vprašanj v delovnih in drugih organizacijah sprejema resolucije in priporočila.

95. člen

Kadar odločata oba zbora na ločenih sejah, mora biti predpis ali sklep izglasovan v enakem besedilu.

Poslovnik skupščine določa postopke v primeru, kadar se zbora o besedilu predpisa ali sklepa ne sporazumeta.

96. člen

Vse akte občinske skupščine podpisuje predsednik, razen če ni s predpisi drugače določeno.

Splošni akti občinske skupščine se objavljajo v Uradnem glasniku okraja Koper. V glasniku se objavljajo tudi drugi sklepi, če skupščina tako odloči.

97. člen

Podrobnejši predpisi o delu občinske skupščine in o delu posameznih zborov na sejah se določijo s poslovnikom.

ODBORNIKI

98. člen

Odbornike občinskega zbora volijo neposredno občani, odbornike zbora delovnih skupnosti pa delovni ljudje, ki so na območju občine zaposleni v delovnih skupnostih.

Volitve za mesta odbornikov občinske skupščine v volilnih enotah, v katerih odbornikom poteče mandat, morajo biti opravljene najpozneje 15 dni pred potekom mandata.

Prejšnjim odbornikom občinske skupščine preneha mandat z dnem, ko so verificirani mandati novoizvoljenih odbornikov.

99. člen

Odborniki občinske skupščine imajo pravico in dolžnost udeleževati se sej občinske skupščine, sodelovati pri njenem delu, sodelovati pri delu občinskih komisij in svetov, v katere so izvoljeni, in opravljajo druge naloge in dolžnosti, ki jim jih zaupa občinska skupščina.

Odborniki občinske skupščine se lahko udeležujejo tudi sej tistih skupščinskih komisij, v katere niso izvoljeni kot člani, lahko sodelujejo pri obravnavanju posameznih zadev, vendar nimajo glasovalne pravice.

100. člen

Vsak odbornik občinske skupščine ima pravico, da se seznanji z zadevo, ki se pripravlja za sejo občinske skupščine, kakor tudi z vsem gradivom, ki je potrebno za obravnavo zadeve.

Organi občinske uprave so dolžni odbornikom omogočiti vpogled v spise, poročila, obrazložitve in drugo gradivo o zadevah, ki jih bo obravnavala občinska skupščina.

101. člen

Odborniki občinske skupščine imajo pravico in dolžnost predlagati sprejetje splošnih predpisov; odločb ter sklepov v posameznih zadevah; zahtevati pojasnila v posameznih zadevah in predlagati spremembe in dopolnitve besedila aktov; sprožiti obravnavo in odločanje o katerem koli vprašanju splošnega pomena za občino, za širšo družbeno skupnost ali za območje lastne volilne enote; poročati volivcem na zborih volivcev o delu občinske skupščine; skrbeti, da se zbori volivcev v njihovi volilni enoti redno sklicujejo, aktivno sodelovati v delu teh zborov ter skrbeti, da sklepe izvršijo pristojni organi.

102. člen

Dolžnost odbornika občinske skupščine je častna družbena funkcija.

Odborniki imajo pravico do povračila dejanskih stroškov, ki so jih imeli v zvezi z opravljanjem svoje dolžnosti v občinski skupščini in njenih organih.

Podrobnejše določbe o povračilu stroškov odbornikom predpiše občinska skupščina s posebnim odlokom.

103. člen

Odborniku občinske skupščine preneha mandat pred potekom časa, za katerega je bil izvoljen, če izgubi volilno pravico, če je odpoklican, če sprejme občinska skupščina njegov odpovedi mandatu, če sprejme službo v občinski upravi ali če je izvoljen za sodnika občinskega sodišča, če je obsojen na kazen zapora, daljšo od 6 mesecev, ali kakšno hujšo kazen ali če je obsojen zaradi kaznivnega dejanja, storjenega iz koristoljublja.

104. člen

Odborniki občinske skupščine se volijo za štiri leta.

Vsako drugo leto se voli polovica članov vsakega zbora občinske skupščine.

Po razpisu splošnih volitev vseh članov občinske skupščine določi občinska skupščina na svojem prvem sestanku, katerim članom traja mandatna doba dve leti.

Način volitev in odpoklica odbornikov/ta predpisana z zakonom.

105. člen

Odbornik enega zbora ne more biti hkrati odbornik drugega zbora.

Nihče ne more biti dvakrat zaporedoma odbornik istega zbora občinske skupščine. Odbornik občinske skupščine, ki je bil izvoljen za odbornika okrajne skupščine, obdrži mandat odbornika občinske skupščine. V naslednji mandatni dobi je lahko ponovno izvoljen za odbornika občinske skupščine, vendar v tej mandatni dobi ne more biti ponovno izvoljen v okrajno skupščino.

Uslužbenec občinske uprave ali sodnik občinskega sodišča ne more biti hkrati odbornik občinske skupščine.

106. člen

Odbornik občinske skupščine ne sme biti poklican na odgovornost, ne sme se mu zjeti prostost in tudi ne sme biti kaznovan za glasovanje ali mnenje, izraženo v občinski skupščini.

Za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, ni dovoljeno odborniku občinske skupščine brez privolitve njegovega zbora vzeti prostosti ali začeti kazenski pregon; če zbor ni zbran, da privolitev mandatno-imunitetna komisija; zbor, ki mu odbornik pripada, mora pozneje volitev potrditi. Privolitev njemu potrebna, če gre za kaznivo dejanje, za katero je preiskovalni zapor obvezen ali če je bil odbornik zaloten pri kaznivnem dejanju, za katerega je predpisana kazen strogega zapora ali hujša kazen.

107. člen

Odborniki občinske skupščine so za opravljanje svoje dolžnosti odgovorni občanom in občinski skupščini.

2. Organi občinske skupščine

108. člen

Organi občinske skupščine so predsednik, komisije, sveti in upravni organi.

PREDSEDNIK

109. člen

Predsednika občinske skupščine izvoli občinska skupščina izmed svojih članov na predlog najmanj 10 odbornikov.

Občinska skupščina ima lahko tudi enega ali več podpredsednikov.

Način volitev predsednika, podpredsednikov in drugih organov skupščine se predpiše s poslovnikom.

110. člen

Predsednik občinske skupščine neha biti predsednik:

— če mu preneha mandat odbornika občinske skupščine;

— če ga skupščina razreši z večino glasov vseh odbornikov, na predlog najmanj 10 odbornikov;

— če ga skupščina razreši dolžnosti na njegovo zahtevo.

111. člen

Predsednik občinske skupščine predstavlja občinsko skupščino ter zastopa občino kot pravno osebo.

Predsednik lahko v posameznih primerih pooblasti tudi drugo osebo, da zastopa občino.

V nujnih primerih lahko imenuje predsednik člane upravnih komisij, vendar mora takšna imenovanja predložiti skupščini v potrditev na prvi prihodni seji.

112. člen

Predsednik skrbi za pripravo sej občinske skupščine in njenih zborov, sklicuje in vodi seje, skrbi za delo občinske skupščine in njenih organov in za izvršitev sklepov občinske skupščine.

Predsednik vsklajuje delo svetov in komisij in skrbi, da sveti in komisije opravljajo svoje funkcije do občinske skupščine, orga-

nov družbenega upravljanja in organov uprave.

Predsednik lahko zahteva od svetov ali komisij, naj postavijo na dnevni red svoje seje posamezna vprašanja svojega področja. Svet oziroma komisija mora taka vprašanja obravnavati in o njih sklepati.

113. člen

Predsednik s tajnikom občinske skupščine vsklajuje delo organov občinske uprave, kadar opravljajo kot strokovni organi opravila v zvezi s pripravljanjem, sprejemanjem in izvrševanjem sklepov občinske skupščine, njenih komisij in svetov.

Predsednik lahko zahteva od tajnika ali od starešin upravnih organov podatke in poročila, ki so potrebna za delo skupščine in njenih organov oziroma za izvajanje njihovih sklepov.

Predsednik je za svoje delo odgovoren občinski skupščini.

114. člen

Predsednik občinske skupščine ima pravico do stalne mesečne nagrade, ki mu jo določi skupščina.

Predsednik ima pravico do plačanega letnega dopusta 30 delovnih dni.

Stalna mesečna nagrada in plačani letni dopust se določi tudi podpredsedniku, če je stalno zaposlen za dolžnostjo podpredsednika v občinski skupščini.

KOMISIJE OBČINSKE SKUPŠČINE

115. člen

Za proučevanje pomembnejših vprašanj, pripravljanje predlogov in za opravljanje drugih zadev iz svoje pristojnosti ima občinska skupščina stalne inčasne komisije.

Področje dela in naloge časne komisije določi občinska skupščina z ustanovitvenim aktom.

116. člen

Občinska skupščina ima tele stalne komisije z naslednjim številom članom:

- komisijo za volitve in imenovanja, ki ima 7 članov,
- komisijo za družbeni nadzor, ki ima 7 članov,
- komisijo za narodno obrambo, ki ima 7 članov,
- komisijo za prošnje in pritožbe, ki ima 5 članov.

Vsak zbor občinske skupščine ima svojo mandatno-imunitetno komisijo, ki šteje tri člane.

V komisijo za volitve in imenovanja, za družbeni nadzor in za prošnje in pritožbe izvoli občinska skupščina 5 oziroma 3 člane, občinski odbor SZDL in občinski sindikalni svet pa delegirata vsak po enega člana.

Člane komisije za narodno obrambo imenuje občinska skupščina izmed svojih članov in drugih oseb s pritrditvijo predsednika okrajne skupščine.

117. člen

Komisija za volitve in imenovanja proučuje vsa vprašanja v zvezi z volitvami in razrešitvami iz pristojnosti občinske skupščine ter splošna vprašanja kadrovske politike.

Komisija za družbeni nadzor nadzira način uporabe družbenih sredstev po delovnih in drugih organizacijah in predlaga občinski skupščini ukrepe za pravilno uporabo teh sredstev, proučuje delovanje služb, ki opravljajo nadzor nad zakonitostjo dela delovnih in drugih organizacij ter občanov, ugotavlja kršitve zakonitosti in družbene discipline in predlaga pristojnim organom, da sprejmejo primerne ukrepe ter predlaga občinski skupščini ali posameznemu zboru skupščine sprejetje priporočil.

Komisija za narodno obrambo skrbi za izvajanje vseh zakonskih predpisov in predpisov izdanih na podlagi zakona s področja narodne obrambe, zlasti pa skrbi za izvajanje

navodil in priporočil pristojnih organov za narodno obrambo, za obrambno pripravo civilnega sektorja in za izvrševanje vseh opravil v zvezi z vojaško mobilizacijo in popolnjenjem vojaških enot, koordinira delo organov državne uprave, gospodarskih in družbenih organizacij, javnih služb in drugih organov ter zavodov s področja obrambnih priprav na območju občine.

Komisija za prošnje in pritožbe obravnava prošnje in pritožbe občanov in organizacij, ki jih pošiljajo občinski skupščini, preverja njihovo utemeljenost in daje predloge občinski skupščini, kako naj se posamezna zadeva reši, predlaga ukrepe za odpravo ugotovljenih nepravilnosti v delu organov občinske skupščine in v delovnih in drugih organizacijah.

Mandatno-imunitetna komisija vsakega zbora občinske skupščine obravnava vprašanja v zvezi z imunitetnimi pravicami članov zbora, s prenehanjem mandatov odbornikov, z razpisom volitev na izpraznjena mesta in v zvezi z verifikacijo mandatov novoizvoljenih odbornikov in o tem poroča zboru.

SVETI OBČINSKE SKUPŠČINE

118. člen

Sveti so politično-izvršilni organi občinske skupščine in organi družbenega samoupravljanja na področju, za katero so ustanovljeni.

Sveti občinske skupščine skrbijo za izvrševanje zakonov in drugih predpisov, obravnava vprašanja, ki imajo splošen pomen za delovne in druge organizacije, krajevne skupnosti in občane, usmerjajo delo upravnih organov, sprejemajo predpise, za katere so pooblašteni, obravnavajo predloge predpisov in drugih aktov, ki jih sprejema občinska skupščina in opravljajo druge politično-izvršilne zadeve.

Sveti so za svoje delo odgovorni občinski skupščini.

119. člen

Občinska skupščina ima naslednje svete:

- svet za občno upravo in notranje zadeve,
- svet za družbeni plan in finance,
- svet za blagovni promet in turizem,
- svet za kmetijstvo in gozdarstvo,
- svet za industrijo in obrt,
- svet za delo,
- svet za urbanizem, stanovanjske in komunalne zadeve,
- svet za šolstvo, prosveto in kulturo,
- svet za socialno varstvo,
- svet za zdravstvo,
- svet za telesno vzgojo.

120. člen

Vsak svet ima predsednika in 8 do 12 članov.

Svete občinske skupščine sestavljajo člani, ki jih delegirajo delovne in druge organizacije ter člani, ki jih izvoli občinska skupščina izmed svojih članov in izmed drugih oseb.

Sestava svetov se določi s posebnim predpisom.

Mandat članov svetov traja dve leti.

121. člen

Svet za občno upravo in notranje zadeve opravlja zadeve s področja organizacije in dela upravnih organov skupščine, zadeve s področja javnega reda in miru, varnosti prometa, ljudi in premoženja ter ostale zadeve, ki ne spadajo v področje drugih svetov.

Svet za družbeni plan in finance obravnava in sprejema predlog načrta razvoja občine in letnega družbenega plana, proračuna in zaključnega računa, opravlja zadeve v zvezi z izvajanjem načrta in družbenega plana ter proračuna in opravlja druge zadeve s področja financ in premoženjsko pravnih zadev.

Svet za blagovni promet in turizem obravnava zadeve s področja blagovnega prometa, gostinstva in turizma.

Svet za kmetijstvo in gozdarstvo obravnava zadeve s področja kmetijstva, gozdarstva, lova in ribolova.

Svet za industrijo in obrt obravnava zadeve s področja industrije in obrti.

Svet za delo obravnava zadeve s področja dela, delovnih razmerij in posredovanja dela.

Svet za urbanizem, stanovanjske in komunalne zadeve obravnava zadeve s področja urbanizma, gradbeništva, stanovanj in stanovanjske politike, prometa in cest ter druge komunalne zadeve.

Svet za šolstvo, prosveto in kulturo opravlja zadeve s področja šolstva, predšolske vzgoje, ljudske prosvete in kulture.

Svet za socialno varstvo opravlja zadeve s področja splošnega varstva, skrbništva odraslih, varstva družine, skrbništva mladoletnih in pomoči starim in bolnim osebam.

Svet za zdravstvo skrbi za skladen razvoj zdravstvene službe, obravnava delo zdravstvenih zavodov in opravlja druge zadeve s področja zdravstvenega varstva občanov.

Svet za telesno vzgojo obravnava zadeve s področja telesne vzgoje in športa.

122. člen

Sveti odločajo v upravnem postopku samo takrat, kadar so za to pooblašteni z zakonom ali predpisom, izdanim na podlagi zakona ali z odlokom okrajne oziroma občinske skupščine.

Z odlokom občinske skupščine se lahko določi, da odloča svet v upravnem postopku le v takšnih upravnih zadevah, v katerih se odloča po prostem preudarku.

123. člen

Kadar posamezna zadeva spada v delovno področje dveh ali več svetov, se sveti sestanejo na skupne seje; to velja zlasti za sestavo predlogov družbenega načrta, proračuna, programov razvoja in urbanističnega načrta.

Kadar svet obravnava delo krajevne skupnosti, delovne ali druge samoupravne organizacije, mora biti na sejo povabljen tudi zastopnik take organizacije.

124. člen

Sveti opravljajo naloge iz svojega delovnega področja na sejah. Seje sklicuje predsednik sveta.

Delo na sejah se uredi s poslovnikom, ki ga sprejme svet.

Sveti so za svoje delo odgovorni občinski skupščini.

OBČINSKA UPRAVA

125. člen

Občinski upravni organi izvršujejo zakone in druge predpise, izdane na podlagi zakona, odloke in druge akte občinske skupščine, spremljajo statute na ustreznem področju, organizirajo in opravljajo določene službe, odločajo v upravnih zadevah, izvajajo upravno nadzorstvo, pripravljajo akte in opravljajo druge strokovne zadeve za občinsko skupščino ter za njene komisije in svete.

126. člen

Upravni organi so temeljni in posebni. Temeljni upravni organi so:

— oddelek za občno upravo in družbene službe,

— oddelek za gospodarstvo in komunalne zadeve,

— oddelek za finance,

— oddelek za notranje zadeve in

— oddelek za narodno obrambo.

Posebni upravni organi so:

— katastrski urad in

— krajevni tradi: Pivka, Hruševje, Dolnja Košana in Planina.

Posebna organa v občini sta občinsko javno pravobranilstvo in občinski sodnik za prekrške.

Notranjo organizacijo in sistemizacijo delovnih mest v temeljnih upravnih organih določi svet delovne skupnosti občinske uprave sporazumno s tajnikom občinske skupščine.

127. člen

Oddelek za občino upravo in družbene službe opravlja zadeve s področja organizacije občinskih organov in zavodov, upravne zadeve s področja splošne uprave, šolstva, kulture, prosvete, telesne vzgoje, zdravstva, socialnega varstva, pisarniškega poslovanja, prošnje in pritožb ter vse druge zadeve, ki ne spadajo v pristojnost drugih upravnih organov.

Oddelek za gospodarstvo in komunalne zadeve opravlja zadeve s področja industrije, obrti, blagovnega prometa, gostinstva, turizma, kmetijstva, gozdarstva, prometa, lova in ribolova, gradbeništva, urbanizma, stanovanjskih zadev, dela, delovnih razmerij in socialnega zavarovanja, zadeve iz pristojnosti tržne, kmetijske, gozdarske, veterinarske inšpekcije in inšpekcije dela, zadeve iz občinske pristojnosti na področju sistema osebnih dohodkov, strokovnih kvalifikacij in strokovne izobrazbe delavcev in uslužbencev v gospodarstvu, zadeve higiensko-tehničnega varstva ter strokovno pripravlja in obdeluje občinski družbeni plan in druge zadeve s področja planiranja.

Oddelek za finance opravlja zadeve s področja proračuna in zaključnega računa, finančnega izvrševanja občinskega družbenega plana, opravlja računovodsko službo za občinski proračun in sklade, gospodari s premoženjem in nepremičnim premoženjem v upravi občinske skupščine in njenih organov, opravlja upravne zadeve na področju premoženjsko-pravnih razmerij glede zemljišč, družbenega premoženja, odmerja in izterjuje davke in druge dajatve od občanov ter opravlja nadzorstvo nad vplačevanjem družbenih obveznosti delovnih in drugih organizacij.

Oddelek za notranje zadeve opravlja upravne zadeve v zvezi z vzdrževanjem reda in mira v občini, z varnostjo krajevnega prometa, vodi knjige državljanjskih stanj, sprejema prijave in odjave bivanja, izdaja dovoljenja za orožje in razstrelivo, opravlja druge upravne zadeve s področja notranjih zadev, ki so s posebnimi predpisi dane v pristojnost občine; v mejah svojih pravic lahko izdaja ukaze postaji ljudske milice v občini, v zadevah, ki se tičejo vzdrževanja reda in mira v občini in varnosti krajevnega prometa.

Oddelek za narodno obrambo opravlja vse upravne in strokovne zadeve s področja narodne obrambe.

128. člen

Katastrski urad opravlja zadeve v zvezi z vzdrževanjem in evidenco katastra, izvajanjem geodetsko-tehničnih izmer, ugotavljanjem katastrskega dohodka, izbiranjem dokumentacije za potrebe komunalnega gospodarstva, urbanizma in drugih družbenih služb, delovnih organizacij in občanov ter opravlja vse druge zadeve zemljiških stanj in sprememb.

129. člen

Krajevni uradi opravljajo naslednje zadeve:

- vodijo matične knjige, državljanjske knjige in volilne imenike ter izdajajo izpiske iz njih,
- izdajajo živinske potne liste,
- izdajajo potrdila v mejah veljavnih predpisov,
- sprejemajo vloge občanov za organe občinske skupščine in vloge za druge organe, ki jih je dolžna sprejemati občinska uprava,
- opravljajo prijavno-odjavno službo in vodijo register občanov,
- dajejo pravno pomoč občanom, organizacijam in zavodom in
- opravljajo druge zadeve, ki so po veljavnih predpisih naložene krajevnim uradom in zadeve, ki jim jih naloži občinska skupščina.

130. člen

Organizacijo in naloge občinskega javnega pravobranilstva in občinskega sodnika za prekrške urejajo posebni predpisi.

131. člen

Upravne komisije se ustanovijo za opravljanje določenih upravnih zadev, ki imajo pomen za dva ali več upravnih organov, ali upravnih zadev, ki spadajo v področje posameznega upravnega organa, pa po svoji naravi zahtevajo kolegijsko reševanje.

132. člen

Občinski upravnih organi opravljajo zadeve s svojega delovnega področja samostojno v mejah pooblastil, ki jim jih daje zakon in na njegovi podlagi izdani predpisi ter po smernicah občinske skupščine in njenih svetov.

Samostojnost upravnih organov v delu mora priti do izraza tako v izvrševanju predpisov, kakor tudi v razvijanju njihove pobude pri odkrivanju in proučevanju problematike na svojem področju, ugotavljanju napak in drugih slabosti, ki ovirajo učinkovito delo in napredek delovnih organizacij, v dajanju strokovne pomoči pri odpravljanju teh napak in slabosti, v pripravljanju elaboratov, analiz in drugega gradiva o stanju na svojem področju za potrebe skupščine in njenih svetov ter v predlaganju potrebnih ukrepov skupščini oziroma svetom.

V okviru te samostojnosti morajo upravni organi s svojo organizacijo ter načinom in metodami dela razvijati samostojnost in pobudo uslužbencev na posameznih delovnih mestih in njihovo osebno odgovornost za opravljeno delo.

133. člen

Upravni organi morajo skupščino in ustrezni svet redno in tekoče seznanjati s problemi na svojem področju in jim s svojimi pobudami in predlogi pomagati pri uresničevanju njihovih nalog.

Upravni organi morajo opozarjati skupščino in ustrezni svet na protustavne in nezakonite splošne akte, ki jih izdajajo delovne in druge samostojne organizacije.

Upravni organi morajo seznanjati organe upravljanja v delovnih organizacijah o nezakonitostih in drugih nepravilnostih v delu organizacije, ki so jih ugotovili v izvrševanju upravnega nadzorstva in jim predlagati ustrezne ukrepe za njihovo odpravo.

134. člen

Občinski upravi načeljuje tajnik občinske skupščine, ki je za svoje delo neposredno odgovoren občinski skupščini in njenemu predsedniku.

Tajnik občinske skupščine vsklajuje delo upravnih organov in skrbi, da občinska uprava v redu posluje, skrbi za zakonitost dela upravnih organov, pomaga predsedniku pri pripravljanju sej občinske skupščine in pri vsklajevanju dela svetov in komisij ter skrbi za izvrševanje sklepov občinske skupščine, svetov in komisij, kolikor to ne spada v pristojnost drugih organov.

Tajnik je dolžan enkrat letno poročati občinski skupščini o delu občinskih upravnih organov.

Pravice in dolžnosti tajnika so določene z zakonom in z drugimi predpisi.

135. člen

Tajnik je najvišji starešina občinskih upravnih organov in disciplinski starešina vseh delovnih ljudi zaposlenih v občinski upravi.

Tajnik mora posebej skrbeti za pravilno in hitro poslovanje služb, ki prihajajo v stik z občani, stalno mora spremljati odnose med upravo in občani in skrbeti, da se ti odnosi nenehno izboljšujejo skladno s položajem in vlogo občana.

Tajnika in starešine upravnih organov imenuje občinska skupščina na podlagi razpisa. Mesečne prejemke tajnika določi občinska skupščina.

136. člen

Starešine upravnih organov vsak na svojem delovnem področju skrbijo in so nepo-

sredno odgovorni za to, da se izvršujejo zakoni in drugi predpisi višjih državnih organov ter predpisi, sklepi in smernice občinske skupščine in njenih svetov; da se izdelajo za občinsko skupščino in njene svete osnutki predpisov in drugih aktov ter pripravijo analize in drugo gradivo za njihovo delo; da upravni organi in posamezni uslužbenci zakonito, pravilno in pravočasno opravljajo vse druge naloge iz svojega področja.

Starešina upravnega organa organizira in vodi delo v organu ter izvršuje druge pravice in dolžnosti, ki so določene z zakonom in drugimi predpisi.

137. člen

Za tajnika občinske skupščine je lahko imenovan uslužbenec, ki ima vsaj višjo strokovno izobrazbo in pet let upravne prakse ali prakse v organizacijskem delu.

Za starešino upravnega organa je lahko imenovan uslužbenec, ki ima vsaj višjo strokovno izobrazbo in pet let upravne prakse.

138. člen

Uslužbenci občinske uprave so javni uslužbenci. Postavljajo se na podlagi javnega razpisa.

Uslužbenci so vsak na svojem delovnem mestu osebno odgovorni neposrednemu starešini za zakonito, pravilno in pravočasno opravljanje svojih nalog.

Občinskim uslužbencem je zagotovljeno samoupravljanje v mejah veljavnih predpisov, pri urejanju vprašanj, ki se nanašajo na delovna razmerja, delitev dohodka in druga notranja razmerja.

139. člen

Pravice in dolžnosti samoupravljanja izvršujejo uslužbenci neposredno ali po svetu skupnosti, ki ga izvolijo izmed sebe. Svet delovne skupnosti skupno s tajnikom občinske skupščine odloča o notranji organizaciji upravnih organov in o sistemizaciji delovnih mest, o delitvi dohodka, finančnem načrtu in zaključnem računu občinske uprave, o urejanju delovnih razmerij, pravicah in dolžnostih uslužbencev, o samoupravljanju in nagrajevanju uslužbencev po delu.

Sredstva za delo upravnih organov zagotovi občinska skupščina na podlagi letnega programa dela v skladu s posebnimi predpisi.

VI. KRAJEVNE SKUPNOSTI

140. člen

Kot svojo samoupravno skupnost ustanovijo občani krajevno skupnost.

V krajevni skupnosti organizirajo občani komunalne, stanovanjske, gospodarske, socialne, zdravstvene, kulturne, prosvetne, vzgojne in druge dejavnosti zaradi neposrednega zadovoljevanja svojih potrebe ter potreb družin in gospodinjstev, kakor tudi za razvoj naselja.

Krajevna skupnost skrbi za napredek stanovanjskega gospodarstva in strokovno pomaga hišnim svetom ter občanom pri upravljanju ter vzdrževanju stanovanjskih hiš.

Krajevna skupnost obravnava poslovanje delovnih organizacij, ki na njenem območju skrbijo za zadovoljevanje vsakodnevnih življenjskih potreb občanov.

141. člen

Krajevna skupnost se lahko ustanovi za mesto, naselje ali več naselij.

Pri ustanavljanju krajevne skupnosti je treba upoštevati skupne interese enega ali več naselij, ki jih vežejo glede na šolo, trgovino, zdravstveno ustanovo, pošto, prometne zveze in podobno.

O ustanovitvi krajevne skupnosti odločajo občani na zborih volivcev. Sklep zbora volivcev je veljaven, če je na zboru navzočih najmanj 10 odstotkov volivcev z območja zbora, če je bil predlog sprejet z večino glasov navzočih in če je nanj dala soglasje občinska skupščina.

142. člen

Krajevna skupnost ima svoj statut, ki ga sprejme zbor volivcev, potrdi pa občinska skupščina.

Statut krajevne skupnosti določa delovno področje skupnosti, naloge, pravice in dolžnosti, organizacijo in delo, način ustanavljanja servisov in delovnih organizacij ter druga vprašanja krajevne skupnosti.

143. člen

V krajevne skupnosti občani neposredno ali po organih krajevne skupnosti uradničeje zlasti naslednje naloge:

— predlagajo občinski skupščini, da sprejme predpis ali drug splošni akt;

— predlagajo občinski skupščini, da uvede krajevni samoprisepek;

— dajejo pripombe in predloge na vse akte, ki jih daje v razpravo občinska skupščina, obvezno pa morajo razpravljati ter dajati pripombe in predloge k osnutku letnega družbenega načrta, programa razvoja občine ter proračuna občine;

— sodelujejo pri delu samoupravnih organov in organov družbenega upravljanja na območju krajevne skupnosti;

— po načelu dobrega gospodarjenja upravljajo družbeno premoženje, ki jim ga prepusti v upravljanje občinska skupščina;

— sklicujejo zbere volivcev in objavljajo sklepe zbora volivcev, kakor tudi drugih samoupravnih skupnosti na območju krajevne skupnosti;

— razvijajo razne oblike pomoči za razbremenitev zaposlenih žena, skrbijo za vse oblike vzgoje in varstva mladine in sodelujejo pri reševanju socialnih problemov;

— skrbijo za osebe in mladoletnike, ki se postavijo pod skrbništvo in ukrepajo o vzgojno zanemarjenih in zapuščenih osebah;

— v sodelovanju z zdravstvenimi ustanovami skrbijo za zdravstveno varstvo občanov;

— skrbijo za graditev in vzdrževanje komunalnih objektov na svojem območju ter nadzorujejo, da se upravljajo v skladu s predpisi;

— skrbijo za upravljanje pokopališč, za organiziranje ukrepov zoper požar, za urejanje parkov, kopališč in drugih komunalnih objektov;

— organizirajo prostovoljno delo občanov; zbirajo prostovoljne prispevke;

— skrbijo za pospeševanje turistične dejavnosti in delo turističnih društev;

— skrbijo za gradnjo in vzdrževanje krajevnih cest, potov in mostov, pokopališč, javnih nasadov, parkov, kopališč, javne razsvetljave in kanalizacije;

— urejajo zunanji izgled kraja in komunalnih objektov ter skrbijo za vzdrževanje čistoče;

— po potrebi ustanovljajo obrate družbene prehrane in skrbijo za družbeno prehrano;

— skrbijo za delovanje kulturno-prosvetnih društev in klubov;

— upravljajo in vzdržujejo prostore za družbeno, kulturno in politično dejavnost;

— skrbijo za izboljšanje materialnega stanja šol;

— gradijo, adaptirajo in vzdržujejo krajevne športne objekte;

— opravljajo druge zadeve, za katere jih pooblašča občinska skupščina in njeni organi ali za katere se pokaže potreba s strani občanov.

144. člen

Najvišji predstavniški organ krajevne skupnosti je zbor občanov ali svet krajevne skupnosti.

Izvršni organ zbora občanov oziroma sveta krajevne skupnosti je svet oziroma izvršilni odbor krajevne skupnosti.

V manjših krajevnih skupnostih je predstavniški organ krajevne skupnosti zbor občanov, izvršilni organ zbora pa svet krajevne skupnosti.

V večjih krajevnih skupnostih je predstavniški organ skupnosti svet krajevne skupnosti, izvršni organ sveta pa izvršilni odbor.

145. člen

Svet oziroma izvršilni odbor krajevne skupnosti ima glede na število občanov, ki prebivajo na območju skupnosti do 15 članov.

Člane sveta oziroma izvršilnega odbora izvolijo občani na zbora volivcev.

Mandatna doba članov sveta oziroma izvršilnega odbora traja največ štiri leta. Po preteku polovice mandatne dobe se polovico članov sveta zamenja.

Svet oziroma izvršilni odbor si izmed svojih članov izvoli predsednika. Predsednik predstavlja krajevno skupnost in jo zastopa kot pravno osebo.

Konkretno obliko predstavniškega in izvršnega organa skupnosti, način izvolitve in pristojnosti organov skupnosti določa krajevna skupnost s svojim statutom.

146. člen

V krajevnih skupnostih delujejo poravnalni sveti, komisije in drugi organi, ki jih imenuje svet krajevne skupnosti oziroma izvršilni odbor ali pa jih na predlog sveta oziroma izvršilnega odbora volijo občani na zbora volivcev.

Večje krajevne skupnosti imajo lahko kot poseben organ oziroma organizacijsko enoto za pripravljanje računovodskih, tehničnih in administrativnih nalog, tajništvo skupnosti. V manjših krajevnih skupnostih pa lahko te naloge opravlja honorarni uslužbenec.

147. člen

Krajevna skupnost sestavi za vsako leto svoj delovni program. V programu se določijo naloge, višina sredstev in način, kako se bodo ta sredstva zagotovila.

Osnutek delovnega programa da svet oziroma izvršilni odbor krajevne skupnosti v razpravo in potrditev zboru volivcev. Biti pa mora vsklajen z ustreznim družbenim načrtom občine.

148. člen

Krajevna skupnost ima finančni načrt dohodkov in izdatkov. Predlog finančnega načrta pripravi svet oziroma izvršilni odbor, sprejme pa ga zbor volivcev.

Za redno poslovanje dobiva krajevna skupnost finančna sredstva s strani občinske skupščine v obliki financiranja njenega delovnega programa. Višina teh sredstev se vsakoletno določa s proračunom občine.

Iz skladov občinske skupščine se lahko namensko dodelijo krajevnim skupnostim še posebna sredstva za investicijske potrebe. Ta sredstva se lahko dodelijo s pogojem, da občani sami zberejo del potrebnih sredstev.

149. člen

Krajevna skupnost lahko za opravljanje nalog najame posojila.

Nadaljnji vir dohodkov krajevne skupnosti so lahko krajevni samoprisepek, dohodki iz lastne dejavnosti in drugi dohodki.

Krajevna skupnost ima za financiranje posameznih nalog tudi sklade.

Krajevna skupnost posluje po predpisih, ki urejajo proračunsko poslovanje in ima pri banki svoj tekoči račun. Odredbodajalec je predsednik sveta oziroma izvršilnega odbora skupnosti. S statutom krajevne skupnosti pa se lahko določi, da je odredbodajalec tajnik krajevne skupnosti.

150. člen

Zaradi vsklajevanja skupnih interesov in nalog krajevnih skupnosti sklicuje predsednik občinske skupščine posvetovanja predsednikov svetov oziroma izvršilnih odborov krajevnih skupnosti.

Občinska skupščina in njeni organi nadzorujejo zakonitost dela organov krajevnih skupnosti.

VII. ZBORI VOLIVCEV

151. člen

Na zbora volivcev občani neposredno sodelujejo pri samoupravljanju v občini.

Na zbora volivcev občani obravnavajo vprašanja, ki imajo splošen pomen za življenje in delo v naselju ali delu naselja, pa tudi za življenje in delo v občini in v širših družbeno-političnih skupnostih, ter dajejo predloge za reševanje takih vprašanj, opravljajo volilne funkcije, ki so določene z ustavo ali zakonom ter neposredno odločajo o vprašanjih, ki so določena z zakonom ali s tem statutom.

Občinska skupščina mora dati zborom volivcev v obravnavo statut občine in njegove spremembe in dopolnitve, predloge družbenih načrtov, programov razvoja posameznih področij, gospodarskih in družbenih dejavnosti, občinskega proračuna in urbanističnega načrta.

Na zbora volivcev poročajo odborniki občinske skupščine o delu občinske skupščine.

Organi družbenega samoupravljanja in organizacije, ki opravljajo zadeve javnega pomena na območju občine, morajo zboru volivcev dati potrebna pojasnila, če zbor to zahteva.

Zbori volivcev lahko obravnavajo delo nosilcev javnih in drugih družbenih funkcij.

Občinska skupščina oziroma njeni organi morajo obravnavati sklepe in predloge zbora volivcev in jih obvestiti o svojem stališču do teh sklepov in predlogov, najkasneje na naslednjem zboru volivcev.

152. člen

Območje, za katera se sklicujejo zbori volivcev, določi občinska skupščina s posebnim odlokom.

153. člen

Zbori volivcev se sklicujejo po potrebi, najmanj pa dvakrat letno.

Zbor volivcev lahko skliče občinska skupščina oziroma njen predsednik, občinski ali krajevni organ socialistične zveze delovnega ljudstva ali 10 odstotkov volivcev z območja zbora volivcev.

Obvestilo o sklicu zbora volivcev se objavi na območju zbora na krajevnih oglašnih deskah najmanj 3 dni pred zborom. O sklicanju zbora volivcev obvesti sklicatelj predsednika občinske skupščine, krajevno skupnost in krajevno organizacijo SZDL.

154. člen

Zbor vodi delovno predsedstvo, ki si ga izvolijo volivci. Zapisnikarja zbora določi sklicatelj zbora, volivci pa izvolijo dva overitelja zapisnika.

Zbor volivcev odloča javno in z večino glasov navzočih.

Na zbora volivcev lahko sodelujejo vsi občani z območja zbora volivcev, odločajo pa samo tisti občani, ki imajo splošno volilno pravico.

Kolikor ni s posebnim predpisom drugače določeno, je zbor sklepčen, če se ga je udeležilo 10 % volivcev z območja zbora.

VIII. OBČINSKI REFERENDUM

155. člen

Na referendumu občani neposredno odločajo o skupnih vprašanjih, ki imajo pomen za posamezni kraj ali za občino kot celoto.

Referendum se lahko izvrši zato, da občani potrdijo odlok ali sklep, ki ga je občinska skupščina že sprejela, ali pa zato, da se izjavi o predlogu odloka oziroma sklepa v naprej, preden ga je sprejela.

156. člen

Referendum razpisuje občinska skupščina. Referendum se lahko razpiše za uvedbo samoprisevka in v drugih z zakonom določenih primerih.

Razpis referenduma lahko predlagajo občinski skupnosti krajevne skupnosti, delovne in družbeno-politične organizacije in ena petina volivcev z območja, za katero se naj razpiše referendum.

157. člen

Glasovanje na referendumu je neposredno in tajno.

Volavci glasujejo »za« ali »proti« postavljene vprašanju.

Predlog o katerem se glasuje na referendumu je sprejet, če je zanj glasovala večina volivcev, ki so glasovali.

Odločitev, ki jo sprejmejo občani na referendumu, je za občinsko skupščino obvezna.

Občinska skupščina ne more v enem letu po izvedbi referenduma izdati nobenega akta, ki bi bil v nasprotju z izidom referenduma.

IX. RAZMERJA MED OBCINO IN DELOVNIMI ORGANIZACIJAMI

158. člen

Razmerja med občino in delovnimi organizacijami so urejena z ustavo, zakoni in drugimi splošnimi predpisi in temeljijo na načelih samostojnosti in vzajemnega sodelovanja.

159. člen

Občinska skupščina in njeni organi skrbijo, da delovne in druge organizacije skrbno gospodarijo z zaupanimi sredstvi, da izpolnjujejo postavljene programe in da ne zaidejo v gospodarske težave, ki bi bremenile organizacijo in družbo.

V ta namen zbirajo podatke o uspešnosti dela posamezne delovne in druge organizacije, dajejo ustrezne analize, izdajajo potrebne ukrepe in priporočila za dobro gospodarjenje.

O priporočilih, ki jih daje občinska skupščina in njeni organi delovnim in drugim organizacijam, razpravljajo organi njihovega upravljanja in delavci ter občinsko skupščino obvestiti o storjenih ukrepih. Če se organizacija ne ravna po priporočilih občinske skupščine, obvesti o tem občinsko skupščino in obrazloži svoja stališča.

160. člen

Družbeno nadzorstvo občinske skupščine in njenih organov je v skrbni za smotno uporabo družbenih sredstev, za pravilno izpolnjevanje družbenih obveznosti in za pravilno opravljanje družbenih nalog.

Ukrepi za izvajanje družbenega nadzorstva morajo temeljiti na ustreznih predpisih, ki določajo pogoje in način ukrepanja.

Zaradi čimbolj uspešnega urejanja medsebojnih razmerij sklicujejo občinski organi skupne posvete s samoupravnimi organi delovnih organizacij.

161. člen

Za reševanje posameznih vprašanj v zvezi z delom in razvojem delovne organizacije se organizirajo skupna zasedanja svetov občinske skupščine in samoupravnih organov delovne organizacije.

Skupna zasedanja se organizirajo, zlasti kadar je v razpravi samostojni plan delovne organizacije, ko se razpravlja o poslovnem poročilu delovne organizacije, v primeru razprave o poročilu pristojnih inšpekcijskih služb o delu delovne organizacije in v drugih primerih.

162. člen

Občina lahko ustanavlja delovne organizacije za zadovoljevanje določenih potreb občanov in družbene skupnosti.

Ob ustanovitvi določi občina delovni organizaciji dejavnost oziroma delovno področje in poskrbi za sredstva, ki jih potrebuje delovna organizacija za opravljanje svoje dejavnosti.

Direktorja, ki bo vodil delovno organizacijo do konstituiranja, imenuje občinska skupščina.

V primeru pripojitve, spojitve ali razdelitve delovnih organizacij potrjuje ustrezne akte samoupravnih organov občinska skupščina, ki

predhodno prouči tudi mnenje gospodarske zbornice o ekonomski upravičenosti takega dejanja.

O statutu delovne organizacije razpravlja občinska skupščina. Predloge za spremembo statutnih določil pa daje delovni organizaciji skupščina s priporočili.

163. člen

Posebno pozornost mora občinska skupščina oziroma njeni organi posvetiti proučevanju odnosov med poslovnimi enotami in podjetji ter položaju poslovnih enot, ko potrjuje njihove medsebojne pogodbe. Pri tem mora občinska skupščina in njeni organi izhajati iz naslednjih načel: organizacija dela in upravljanje v delovni organizaciji morata delovnim ljudem omogočiti, da na vsaki stopnji v vseh delih delovnega procesa, ki pomenijo celoto, kar najbolj neposredno odločajo o vprašanjih, ki zadevajo njihov ekonomski položaj.

164. člen

Občinska skupščina in njeni organi smejo poleg rednih poročil o izpolnjevanju programa zahtevati od delovnih in drugih organizacij tudi posebna poročila in podatke, ki omogočajo vpogled v njeno delo in splošno gospodarsko stanje.

Delovne organizacije imajo pravico predlagati občinski skupščini ali njenim organom ukrepe, ki so potrebni za uspešen razvoj posameznih dejavnosti. O takih predlogih je občinska skupščina ali njen organ dolžan razpravljati in ustrezno ukrepati, predlagatelja pa obvestiti o podvzetih ukrepih.

X. JAVNOST DELA ORGANOV OBCINSKE SAMOUPRAVE

165. člen

Delo občinskih organov, organov družbenega samoupravljanja in organizacij, ki v občini opravljajo zadeve javnega pomena, je javno.

Način zagotovitve javnosti se določi z zakonom in s tem statutom. Z zakonom se določi, kateri podatki se morajo varovati kot tajnost oziroma kateri podatki se ne smejo objavljati.

166. člen

Da bi občani ter člani delovnih in drugih organizacij lahko spremljali delo občinske skupščine in njenih organov, organov družbenega samoupravljanja in organizacij, ki opravljajo zadeve javnega pomena in da bi lahko aktivno sodelovali pri obravnavanju in reševanju javnih zadev, imajo pravico biti obveščeni o delu, to je o načrtih in o izvajanju načrtov ter o vseh sklepih in ukrepih teh organov, ki zadevajo celotno občinsko oziroma krajevno skupnost ali delovni kolektiv.

Iz te pravice občanov oziroma delovnih kolektivov izhaja dolžnost navedenih organov, da o svojih načrtih in odločitvah obveščajo občane oziroma delovne kolektive in da v primerih, ki so določeni z ustavo, zakonom, tem statutom in drugimi predpisi občinske skupščine, predpisi delovnih in drugih organizacij, dobijo predhodno mnenje ali naknadno potrditev občanov oziroma kolektivov.

167. člen

Poleg oblik javnega obveščanja in sodelovanja, ki so navedene v posameznih poglavjih tega statuta, kakor so javnost sej občinske skupščine in njenih organov, objavljanja določenih predpisov in drugih aktov v krajnem uradnem glasniku, poročanja na zborih volivcev, se pristojni organi pri izvajanju načela javnosti poslužujejo še drugih oblik, kakor so: objave v časopisih in revijah, radijske oddaje, javne tribune, oglasne deske in razna posvetovanja, predavanja, sestanki in ankete.

XI. VARSTVO ZAKONITOSTI

168. člen

Splošni akti, ki jih sprejemajo občinska skupščina ali njeni organi v mejah svojih pristojnosti, morajo biti v skladu z zvezno in republiško ustavo, zveznimi in republiškimi zakoni ter na zakonu temelječimi predpisi in tem statutom.

169. člen

Občinska skupščina lahko odpravi ali razveljavi protiušten ali nezakonit predpis ali drug splošen akt svojega organa.

Občinska skupščina lahko zadrži izvršitev vsakega splošnega akta, ki ga je izdala delovna ali druga organizacija, če sodi, da je splošen akt protiušten ali nezakonit.

170. člen

Predsednik občinske skupščine lahko zadrži izvršitev vsakega splošnega akta, ki ga je izdal tajnik ali upravni organ občine izven upravnega postopka, in predlaga skupščini, da o njem dokončno odloči.

Predsednik občinske skupščine lahko zadrži izvršitev splošnega akta ali sklepa skupščine in njenih organov, izdanega izven upravnega postopka, če meni, da ni v skladu z zakoni. Tako zadržani akt ali sklep predloži občinski skupščini na prvi prihodnji seji v odločitev.

171. člen

Tajnik občinske skupščine lahko zadrži izvršitev izven upravnega postopka izdanega akta upravnih organov občinske skupščine, če ugotovi, da ni v skladu z zakoni, oziroma da je neveljaven.

Tajnik občinske skupščine lahko zadrži izvršitev zakonitega akta, ki ga je izdal svet delovne skupnosti. O zadržanem aktu obvesti tajnik predsednika občinske skupščine, zadržani akt pa predloži arbitražnemu svetu. Če arbitražni svet ne odloči sam o zadevnem aktu, ga predloži v razpravo in odločitev občinski skupščini.

172. člen

Zaradi varstva zakonitosti lahko občani opozarjajo občinsko skupščino in njene organe na vse splošne akte, ki so jih izdali katerikoli organi ali organizacije na območju občine, za katere sodijo, da niso v skladu z ustavo, zakoni, tem statutom in splošnimi akti občinske skupščine in njenih organov.

XII. PREHODNE IN KONCNE DOLOČBE

173. člen

Pravni akti, ki jih morajo po določbah tega statuta izdati občinska skupščina in njeni organi, morajo biti izdani najkasneje v 6 mesecih po uveljavitvi tega statuta.

V roku 6 mesecev po uveljavitvi tega statuta morajo biti dosedanja predpisi, ki jih je sprejel občinski ljudski odbor oziroma občinska skupščina, vsklajeni z določbami tega statuta.

174. člen

Ta statut začne veljati 30 dni po objavi v Uradnem glasniku okraja Koper.

Z dnem, ko začne veljati ta statut, preneha veljati statut občine Postojna, ki ga je sprejel občinski ljudski odbor Postojna dne 27. novembra 1957.

St. 020-3/64.

Postojna, 31. marca 1964.

Predsednik
Adolf Gerželj, l. r.